

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av järnvägslagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Inom trafikförvaltningen bereds en omfattande ämbetsverksreform i samband med vilken Banförvaltningscentralen, Vägförvaltningens centralförvaltning och Sjöfartsverkets övriga funktioner än de som överförs till Trafiksäkerhetsverket eller till det produktionsbolag inom sjöfarten som ska grundas sammanslås till Trafikverket. Järnvägsverket, Luftfartsförvaltningen och Fordonsförvaltningscentralen samt Sjöfartsverkets sjösäkerhetsfunktion, myndighetsfunktionerna inom styrningen och lotsningen av fartygstrafiken och fartygsregisterföringen slås på motsvarande sätt ihop till Trafiksäkerhetsverket. I

propositionen föreslås att de bestämmelser i järnvägslagen som nämner Järnvägsverket eller Banförvaltningscentralen som behöriga myndigheter ska ändras i enlighet med ämbetsverksreformen. Samtidigt ändras de bestämmelser i lagen som gäller säkerhetsintyget eller som anknyter till det. Vidare föreslås det att i lagen ska göras de ändringar som föranleds av den ändring av lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet som är under beredning samtidigt.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2010.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÅGE OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	3
2 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	3
3 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN OCH SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	3
DETALJMOTIVERING	4
1 MOTIVERING TILL LAGFÖRSLAGET	4
2 IKRAFTTRÄDANDE	8
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	8
LAGFÖRSLAG	9
om ändring av järnvägslagen	9
BILAGA	26
PARALLELLTEXT	26
om ändring av järnvägslagen	26

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Järnvägsverket är den myndighet som ansvarar för järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet och Banförvaltningscentralen på motsvarande sätt den myndighet som ansvarar för statens bannät, tilldelningen av bankapacitet och styrningen av trafiken. Om dessa verks behörighet och uppgifter föreskrivs i många bestämmelser i järnvägslagen.

Enligt 31 § i järnvägslagen beviljar Järnvägsverket säkerhetsintyg endast till järnvägsföretag som avses i järnvägslagen. Säkerhetsintyget har för närvarande inte indelats i en A-del och en B-del så som krävs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG om säkerhet på gemenskapens järnvägar och om ändring av rådets direktiv 95/18/EG om tillstånd för järnvägsföretag och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg (nedan järnvägs-säkerhetsdirektivet). Det har tills vidare inte varit nödvändigt, eftersom säkerhetsintyget i Finland endast har beviljats järnvägsföretag, och det enda järnvägsföretaget i Finland hittills har varit VR Aktiebolag.

Det föreslås att järnvägslagen ändras på grund av ämbetsverksreformen så att den behörighet och de uppgifter som föreskrivits för Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen överförs från Järnvägsverket till Trafiksäkerhetsverket och från Banförvaltningscentralen till Trafikverket. Dessutom görs vissa ändringar i lagens innehåll, varav ändringarna i tre paragrafer gäller ändringen av lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (1167/2004).

Bestämmelserna om säkerhetsintyg ändras så att säkerhetsintyg utöver av järnvägsfö-

tag även ska krävas av museitrafikoperatörer samt de banhållningsföretag som trafikerar statens bannät med rullande materiel. Dessutom indelas säkerhetsintyget i enlighet med kraven i järnvägssäkerhetsdirektivet i en A-del och en B-del.

2 Propositionens konsekvenser

Propositionen bedöms endast få smärre ekonomiska eller andra konsekvenser, eftersom den närmast innehåller ändringar av den behöriga myndighetens namn i lagen till följd av trafikförvaltningens ämbetsverksreform. Museitrafikoperatörer och banhållningsföretag ska enligt propositionen ansöka om säkerhetsintyg. Detta föranleder inte några större kostnader för dem. Det finns endast ett mycket begränsat antal sådana verksamhetsidkare i Finland, varför inte heller myndigheterna orsakas något betydande merarbete av behandlingen av ansökningarna om säkerhetsintyg.

3 Beredningen av propositionen och samband med andra propositioner

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet i samarbete med olika aktörer inom sektorn. Utlåtanden om propositionen har begärts av Banförvaltningscentralen, Järnvägsverket, VR-Group Ab samt museitrafikoperatörer och berörda banhållningsföretag.

I samband med budgetpropositionen för 2010 har till riksdagen överlämnats regeringens proposition med förslag till lagar om Trafikverket och Trafiksäkerhetsverket (RP 142/2009 rd). Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010.

DETALJMOTIVERING

1 Motivering till lagförslaget

2 §. Definitioner. Hänvisningarna till Banförvaltningscentralen i 2 och 7 punkten ska ändras till hänvisningar till Trafikverket, som ska vara förvaltare av statens bannät i stället för Banförvaltningscentralen.

4 §. Beskrivning av bannätet. Tilldelare av bankapacitet ska i stället för Banförvaltningscentralen vara Trafikverket, som även ska publicera beskrivningen av bannätet som avses i paragrafen, varför verkets namn ändras i paragrafen.

6 §. Förutsättningarna för beviljande av koncession. Hänvisningen till Järnvägsverket i 1 mom. 2 punkten ändras till en hänvisning till Trafiksäkerhetsverket, som även ska bevilja det säkerhetsintyg som avses i bestämmelsen.

12 §. Inledande och avbrytande av järnvägstrafik. Hänvisningen till Järnvägsverket i 1 mom. 1 punkten ändras till en hänvisning till Trafiksäkerhetsverket, och hänvisningen till Banförvaltningscentralen i 3 punkten ändras till en hänvisning till Trafikverket.

13 §. Tjänster som Trafikverket tillhandahåller järnvägsoperatörer. De tjänster som avses i paragrafen ska tillhandahållas av Trafikverket i stället för av Banförvaltningscentralen, varför myndighetens namn ändras i paragrafens rubrik och i själva paragrafen.

14 §. Banavgift. Den banavgift som avses i paragrafen ska tas ut av Trafikverket i stället för av Banförvaltningscentralen, varför myndighetens namn ändras i paragrafens 2 mom.

14 a §. Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande. Trafikverket ska i egenskap av bannätsförvaltare i stället för Banförvaltningscentralen svara för de myndighetsåligganden som avses i paragrafen, varför den behöriga myndighetens namn ändras.

15 §. Uttag av banavgifter. I paragrafen ändras den behöriga myndighetens namn med motsvarande motivering som i 14 §.

16 §. Järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som

har tillträdesrätt till bannätet. Det avtal om anslutning av en privat spåranläggning som avses i 2 mom. ska ingås av Trafikverket i stället för av Banförvaltningscentralen, varför myndighetens namn ändras i bestämmelsen.

17 §. Ramavtal och deras offentlighet. Det ramavtal som avses i paragrafen ska ingås av Trafikverket i stället för av Banförvaltningscentralen, varför verkets namn ändras i paragrafens 1 och 2 mom. Den rätt att få upplysningar som föreskrivs i 4 mom. ska innehållas av Trafiksäkerhetsverket i stället för av Järnvägsverket, varför motsvarande ändring av myndighetens namn ska göras i bestämmelsen.

18 §. Ansökan om bankapacitet. Trafikverket ska enligt paragrafen ha hand om de myndighetsuppgifter som föreskrivits Banförvaltningscentralen, varför myndighetens namn ska ändras i paragrafen. Dessutom ska till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket den som ansöker om bankapacitet ska åläggas att meddela om ansökan till vederbörande förvaltare av bannät och regleringsorgan i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och till Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelsen grundar sig på en punkt 4 som lagts till i artikel 13 i direktiv 91/440/EES genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/58/EG om ändring av rådets direktiv 91/440/EEG om utvecklingen av gemenskapens järnvägar och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet och uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur. Avsikten är att främja EU-områdets interna gränsöverskridande järnvägstrafik genom bestämmelsen.

Trafikverket ska ansvara för tilldelningen av bankapacitet och myndighetsuppgifterna i anknytning till detta, varför motsvarande ändringar av den behöriga myndighetens namn görs i 18–24 §.

25 §. Avtal om användning av bannätet. I stället för Banförvaltningscentralen ska Trafikverket ingå avtal om användning av bannätet, varför namnet på den myndighet

som är avtalspart ändras på motsvarande sätt i paragrafen.

26 §. Trafikledning. I stället för Banförvaltningscentralen ska Trafikverket ansvara för trafikledningen, varför den behöriga myndighetens namn ändras på motsvarande sätt.

27 §. Grunderna för järnvägssystemets säkerhet och driftkompatibilitet. Trafikverket ska i stället för Banförvaltningscentralen vara en verksamhetsidkare som avses i 2 mom., som i sin verksamhet ansvarar för ett säkert utnyttjande av järnvägssystemet och som ska ha en organisation som garanterar säkerheten och ett säkerhetsstyrningssystem. Myndighetens namn ändras på motsvarande sätt i bestämmelsen. Den skyldighet som i 3 mom. föreskrivs för Järnvägsverket överförs till Trafiksäkerhetsverket, varför myndighetens namn i 3 mom. ändras, liksom även hänvisningen i 5 mom. till Järnvägsverket ändras till en hänvisning till Trafiksäkerhetsverket. Till momentet ska fogas ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om väsentliga krav genom förordning av statsrådet.

28 §. Krav som gäller järnvägssystemet. Befogenheten att utfärda närmare nationella bestämmelser liksom befogenheten att genomföra de tekniska specifikationerna för driftkompatibiliteten överförs från Järnvägsverket till Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras den behöriga myndighetens namn på motsvarande sätt.

29 §. Tillsyn över säkerhetsmålen. Järnvägsverkets skyldighet enligt 1 mom. att följa hur de gemensamma säkerhetsmålen nås och hur järnvägssäkerhetens utvecklas överförs till Trafiksäkerhetsverket, liksom även skyldigheten att utarbeta en årsberättelse. Trafikverket ska utarbeta den säkerhetsrapport som avses i 2 mom. i stället för Banförvaltningscentralen och den ska tillställas Trafiksäkerhetsverket i stället för Järnvägsverket. Motsvarande ändringar av myndighetens namn görs i 1—3 mom.

30 §. Säkerhetsstyrningssystem. Säkerhetsstyrningssystem ska utöver av järnvägsföretag även krävas av de andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkare av vilka med stöd av 30 § förutsätts säkerhetsintyg. Till paragrafens 1 och 2 mom. fogas i överensstämmelse med detta de nämnda verksam-

hetsidkarna. Till 3 mom. ska fogas den person som ansvarar för verksamhetsidkarens verksamhet som ansvarig för ibruktagandet och upprätthållandet av säkerhetsstyrningssystemet.

I stället för Banförvaltningscentralen ska Trafikverket ha ett sådant säkerhetsstyrningssystem som avses i paragrafen. I stället för Banförvaltningscentralens överdirektör ska Trafikverkets direktör med ansvar för järnvägsområdet ansvara för ibruktagandet och upprätthållandet av säkerhetsstyrningssystemet vid verket. I 30 § ändras myndighetens och den ansvariga personens namn på motsvarande sätt.

31 §. Säkerhetsintyg. I järnvägslagens 31 § krävs ett säkerhetsintyg för järnvägstrafik av järnvägsföretag. För att säkerställa en så hög säkerhetsnivå som möjligt för järnvägssystemet föreslås att säkerhetsintyg även ska krävas av en museitrafikoperatör och ett sådant banhållningsföretag i vars banhållning ingår trafik på statens bannät. Det finns sammanlagt ca tio sådana verksamhetsidkare som avses i paragrafen. Av dem har i den gällande järnvägslagen krävts ett trafiktillstånd enligt 55 § för bedrivande av verksamhet. Detta tillstånd slopas i och med att den föreliggande lagen träder i kraft.

Förutom ändringen av vilka som ska ha säkerhetsintyg preciseras paragrafen så att den bättre motsvarar järnvägssäkerhetsdirektivets krav än den gällande 31 §. I 1 mom. ska konstateras att säkerhetsintyget består av en A-del och en B-del.

I 2 mom. ska föreskrivas om sökande av säkerhetsintyg. En i paragrafen avsedd verksamhetsidkare som har för avsikt att inleda verksamhet i Finland, ska ansöka om säkerhetsintygets A- och B-del hos Trafiksäkerhetsverket. Säkerhetsintygets A-del är enligt artikel 10 i järnvägssäkerhetsdirektivet i kraft i hela gemenskapen. I överensstämmelse med detta behöver en sökande endast ansöka om säkerhetsintygets B-del hos Trafiksäkerhetsverket innan verksamheten inleds i Finland, om sökanden innehar en giltig säkerhetsintygets A-del som har beviljats i någon annan EES-stat. I momentet föreskrivs också om de uppgifter som sökanden ska lämna i sin ansökan.

En förutsättning för att säkerhetsintygets A-del ska beviljas ska enligt 3 mom. vara att sökanden har ett säkerhetsstyrningssystem enligt 30 §.

Förutsättningarna för beviljande av säkerhetsintygets B-del i 4 mom. motsvarar kraven i artikel 10 i järnvägssäkerhetsdirektivet.

I säkerhetsintyget kan enligt 5 mom. i enlighet med gällande praxis tas in villkor om som gäller järnvägstrafikens säkerhet för att säkerställa järnvägssystemets säkerhet med beaktande av arten och omfattningen av den verksamhet som sökanden bedriver.

Säkerhetsintyg beviljas enligt 6 mom. på samma sätt som nu för högst fem år. De förutsättningar för ändring av säkerhetsintyget som föreskrivs i momentet motsvarar förutsättningarna i gällande 31 §. Om arten eller omfattningen av den verksamhet som innehavaren av ett säkerhetsintyg bedriver förändras i något väsentligt avseende, ska innehavaren begära att verket godkänner säkerhetsintyget på nytt till de delar som ändringen inverkar på villkoren i säkerhetsintyget.

32 §. Trafiksäkerhetsverkets säkerhetstillstånd. Det säkerhetstillstånd som avses i paragrafen ska i fortsättningen krävas av Trafikverket i stället för av Banförvaltningscentralen. Säkerhetstillståndet ska beviljas av Trafiksäkerhetsverket i stället för av Järnvägsverket. I paragrafen och dess rubrik ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

33 §. Behandling av ärenden angående säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd samt ändring eller återkallande av dessa. På grund av att den behöriga myndigheten ändras ska även myndighetens namn i 33 § ändras i överensstämmelse med 32 §.

34 §. Behörighetsvillkor för trafiksäkerhetspersonal. Det föreslås att lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (1167/2004) ska ersättas med en ny lag som träder i kraft samtidigt som föreliggande lag. I samband med revideringen av lagen ska 34 § i järnvägslagen upphävas.

35 §. Tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem. Den behöriga myndighet som avses i paragrafen ska i stället för Järnvägsverket vara Trafiksäkerhetsverket, som beviljar det tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem som avses i para-

grafan. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

35 a §. Användningstillstånd för byggtiden. Även användningstillstånd för byggtiden ska i stället för av Järnvägsverket beviljas av Trafiksäkerhetsverket, varför den behöriga myndighetens namn även ska ändras i 35 a § 1 och 2 mom.

36 §. Vissa bestämmelser om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem och om godkännande av en driftskompatibilitetskomponent. Även 36 § ändras på samma sätt som 35 § på grund av att den behöriga myndigheten ändras.

37 §. Register över rullande materiel. I stället för Järnvägsverket ska Trafiksäkerhetsverket föra det register över rullande materiel som avses i paragrafen och ansvara för övriga myndighetsuppgifter i anknäytning till registret. Av denna anledning ändras den behöriga myndighetens namn i 37 och 38 §.

39 §. Besiktningssystemet för rullande materiel. Också uppgifterna för den myndighet som ansvarar för besiktningssystemet för rullande materiel överförs från Järnvägsverket till Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

40 §. Banregister. Uppgifterna i anknäytning till det register som avses i paragrafen överförs från Banförvaltningscentralen till Trafikverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

41 §. Att utse anmälda organ och att återkalla beslut att utse ett anmält organ. I stället för Järnvägsverket ska Trafiksäkerhetsverket utse anmälda organ och återkalla beslut att utse anmälda organ och även ansvara för tillsynen över anmälda organ. I 42 § ändras den behöriga myndighetens namn på motsvarande sätt.

46 §. Tillsyn över säkerhet och driftskompatibilitet. Trafiksäkerhetsverket ska i stället för Järnvägsverket vara den tillsynsmyndighet som avses i järnvägslagen. Trafiksäkerhetsverket ska utöver järnvägsföretagen även övervaka Trafikverkets säkerhet. I paragrafen ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

47 §. Marknadstillsyn angående delsystem och driftskompatibilitetskomponenter. Trafiksäkerhetsverket ska i stället för Järnvägsverket övervaka att kraven på driftskompati-

bilitet hos järnvägssystemet iaktas. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

48 §. Förhindrande av olyckor eller andra hotande situationer. Den rätt att avbryta en åtgärd som hotar järnvägstrafiken eller järnvägarna som avses i paragrafen ska i stället för av Järnvägsverket innehas av Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

49 §. Beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna. Den skyldighet att ha beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna som föreskrivs i paragrafen ska i stället för Banförvaltningscentralen och Järnvägsverket gälla Trafikverket och Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

50 §. Undersökning av järnvägsolyckor och olyckstillbud. De uppgifter som i paragrafen föreskrivs för Banförvaltningscentralen överförs till Trafikverket och på motsvarande sätt överförs de uppgifter som föreskrivs för Järnvägsverket till Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

51 §. Regleringsorgan. De uppgifter som hör till Järnvägsverket som regleringsorgan överförs till Trafiksäkerhetsverket. Den skyldighet att lämna upplysningar som föreskrivs för Banförvaltningscentralen i 2 mom. överförs till Trafikverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

52 §. Avgörande av meningsskiljaktigheter vid Trafiksäkerhetsverket. De uppgifter vid avgörande av meningsskiljaktigheter som i paragrafen föreskrivs för Järnvägsverket överförs på Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen och dess rubrik ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

53 §. Banhållningsrelaterad trafik. Hänvisningen till Banförvaltningscentralen i 2 mom. ändras till en hänvisning till Trafikverket.

55 §. Trafiktillstånd. Det trafiktillstånd som beviljas för museitrafik och banhållningsrelaterad trafik togs i bruk som ett lättare förfarande än koncession i samband med reformen av järnvägslagen år 2006. Trafiktillståndet grundar sig inte direkt på kraven i gemenskapslagstiftningen. Eftersom nämnda verksamhetsidkare enligt propositionen ska

ha ett säkerhetsintyg enligt 31 §, föreslås det att man ska frångå trafiktillståndet och upphäva paragrafen om det.

56 §. Anslutning av privata spåranläggningar till statens bannät. Det tillstånd för anslutning av privat spåranläggning som avses i paragrafen ska i stället för av Banförvaltningscentralen beviljas av Trafikverket, som även ingår avtal om ibruktagande och underhåll av anslutningen. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

58 §. Skyldighet att tillhandahålla utbildningstjänster. Hänvisningen till lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet i paragrafen ändras, eftersom lagen upphävs genom en ny lag som träder i kraft samtidigt med föreliggande lag.

59 §. Kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan. De uppgifter som denna paragraf föreskriver för Banförvaltningscentralen överförs till Trafikverket, varför motsvarande ändringar av myndighetens namn ska göras i paragrafen.

60 §. Krav som ställs på trafikledningstjänster och på besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel. De uppgifter som denna paragraf föreskriver för Järnvägsverket överförs till Trafiksäkerhetsverket, varför motsvarande ändringar av myndighetens namn ska göras i paragrafen.

61 §. Förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden. Den beredskapsskyldighet som i paragrafen föreskrivs för Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen ska gälla Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

62 §. Myndigheters rätt att få upplysningar för bestämmande av banavgifter samt för statistik och forskning. Den rätt att få upplysningar som i paragrafen föreskrivs för Banförvaltningscentralen ska överföras till Trafikverket. På motsvarande sätt ska Banförvaltningscentralens rätt att få upplysningar överföras till Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

64 §. Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande. Den rätt att förelägga vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande som i paragrafen föreskrivs för

Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen ska överföras till Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket. I paragrafen ändras myndigheternas namn på motsvarande sätt.

65 §. Rättelseyrkande. Den myndighet hos vilken en part får söka rättelse ska vara Trafiksäkerhetsverket i stället för Järnvägsverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

66 §. Ändringsökande. Paragrafens hänvisningar till Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen ändras till hänvisningar till Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket.

67 §. Lagens förhållande till konkurrenslagstiftningen. Den behörighet och de uppgifter som i paragrafen föreskrivs för Järnvägsverket överförs på Trafiksäkerhetsverket. I paragrafen ändras myndighetens namn på motsvarande sätt.

68 §. Straffbestämmelser. På grund av att 55 § upphävs föreslås att även 68 § 2 mom. 3 punkten upphävs.

2 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft samtidigt med den nya lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet och genomförandet av tra-

fikförvaltningens ämbetsverksreform den 1 januari 2010.

Enligt övergångsbestämmelsen ska säkerhetsintyg som Järnvägsverket beviljat med stöd av 31 § vara i kraft under den tid för vilket de har beviljats.

De trafik tillstånd som Järnvägsverket beviljat med stöd av 55 § ska också vara i kraft under den tid för vilket de har beviljats. I och med ändringen av lagens 31 § krävs ett säkerhetsintyg av dem som innehar trafik tillstånd. De ska kunna söka säkerhetsintyg redan innan giltighetstiden för trafik tillståndet löper ut. I det fallet upphör trafik tillståndet att gälla samtidigt som sökanden beviljas ett säkerhetsintyg.

3 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen ingår inga nya bemyndiganden eller andra bestämmelser som ska beaktas med avseende på grundlagen. Vid beredningen av förslaget har det på de grunder som anförts ovan ansetts att lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av järnvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i järnvägslagen av den 29 juni 2006 (555/2006) 34 §, 55 § och 68 § 2 mom. 3 punkten,

ändras 2 § 2 och 7 punkten, 4 §, 6 § 1 mom. 2 punkten, 12 § 1 mom. 1 och 3 punkten, 13 §, 14 § 2 mom., 14 a och 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 1, 2 och 4 mom., 18–21 §, 22 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24–26 §, 27 § 2, 3 och 5 mom., 28 § 2, 4 och 5 mom., 29 §, 30 § 1–3 mom., 31—33 §, 35 §, 35 a § 1 och 2 mom., 36 § 2 och 4 mom., 37 § 1 och 2 mom., 38–40 §, 41 § 1, 3 och 4 mom., 42 § 5 mom., 46–49 §, 50 § 2–4 mom., 51 och 52 §, 53 § 2 mom., 56 §, 58 § 1 mom., 59 §, 60 § 1 mom., 61 § 1 mom., 62 och 64 §, 65 § 1 och 3 mom., 66 § och 67 § 1 mom.,

av dem 14 a §, 35 a § 1 och 2 mom., 39 § och 50 § 4 mom. sådana de lyder i lag 530/2009, 25 och 35 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 530/2009 samt 26 § och 28 § 5 mom. sådana de lyder i lag 1204/2007, och

fogas till 18 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) bannät statens bannät, som förvaltas av Trafikverket,

7) privat spåransläggning en till bannätet ansluten spåransläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikverket,

4 §

Beskrivning av bannätet

Trafikverket offentliggör för dem som ansöker om bankapacitet separat för varje tågplanepå period i beskrivningen av bannätet uppgifter om de bestämmelser i denna lag samt om de med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter som gäller

1) tillträdesrätt till bannätet,
2) grunderna för hur banavgifterna bestäms,

3) ansökan om bankapacitet och därtill anslutna tidsfrister,

4) kraven på och godkännandet av järnvägarnas rullande materiel, och

5) andra omständigheter som gäller förutsättningarna för bedrivande och inledande av järnvägstrafik.

Trafikverket offentliggör i beskrivningen av bannätet uppgifter om bannätets art och omfattning samt ger närmare uppgifter om detaljerna i fråga om och tillgången på det minimipaket av tillträdestjänster som avses i 13 § samt möjligheterna att utnyttja bannätet och spårförbindelser. I beskrivningen ska också offentliggöras de föreskrifter som Trafikverket

1) med stöd av 19 § 1 mom. utfärdar om särskild bankapacitet,

2) med stöd av 19 § 2 mom. utfärdar om prioritetsordningen när bankapaciteten är överbelastad, och

3) med stöd av 24 § 2 mom. utfärdar om de separat för varje järnvägslinje fastställda tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankapaciteten.

När Trafikverket upprättar beskrivningen av bannätet ska det höra dem som ansöker om bankapacitet och är etablerade i Finland samt andra sådana som ansöker om bankapacitet och som vill ha tillträde till Finlands bannät. Trafikverket ska publicera beskrivningen i sin föreskriftssamling senast fyra månader före utgången av den genom förordning av statsrådet utsatta tiden för inlämnande av ansökningar om bankapacitet. Om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. förändras under beskrivningens giltighetstid, ska Trafikverket publicera de nya uppgifterna i sin föreskriftssamling.

6 §

Förutsättningarna för beviljande av koncession

Ministeriet beviljar en i Finland etablerad sökande koncession för att bedriva järnvägstrafik, om

2) sökanden har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket utfärdat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § eller ger motsvarande utredning om sin verksamhet,

12 §

Inledande och avbrytande av järnvägstrafik

En koncessionshavare har rätt att inleda järnvägstrafik förutsatt att

1) koncessionshavaren har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket beviljat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § och som täcker alla de järnvägslinjer på vilka trafiken ska bedrivas,

3) koncessionshavaren har ingått ett i 25 § avsett avtal om användning av bannätet med Trafikverket,

13 §

Tjänster som Trafikverket tillhandahåller järnvägsoperatörer

Trafikverket ska på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla järnvägsoperatörerna minimipaket av tillträdestjänster, bantillträdestjänster och spårförbindelser med iakttagande av vad som bestäms i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet och uttag av avgifter för nyttjande av järnvägsinfrastruktur, nedan kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Dessa tjänster regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet ska tas in uppgifter om detaljer i fråga om tjänsterna och tillgången på dem samt om tillgängliga spårförbindelser.

Trafikverket kan tillhandahålla järnvägsoperatörerna bantillträdestjänster samt tilläggstjänster och extra tjänster vid utnyttjandet av bannätet samt avtala om dessa tjänster och om andra nyttigheter. Tilläggstjänsterna och de extra tjänsterna regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet ska tas in uppgif-

ter om de tjänster och övriga nyttigheter som tillhandahålls samt detaljer i fråga om dem och tillgången på dem. Trafikverket ska i enlighet med de uppgifter som har offentliggjorts i beskrivningen av bannätet på enhetliga och likvärdiga villkor tillhandahålla samtliga järnvägsoperatörer sådana tjänster och övriga nyttigheter för de enskilda järnvägslinjerna som avses i detta moment.

14 §

Banavgift

Trafikverket ska med iakttagande av kapitel II i kapacitets- och banavgiftsdirektivet på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor hos järnvägsoperatörerna ta ut banavgiftens grunddel för sådana tjänster och övriga nyttigheter som avses i 13 § 1 mom., med beaktande av hur mycket de utnyttjas. Banavgiftens grunddel som tas ut för sådana i 13 § 1 mom. nämnda tjänster och andra nyttigheter som tillhandahålls järnvägsoperatörerna ska alltid baseras på de kostnader för banhållningen som järnvägstrafiken direkt medför för bannätet och banhållningen.

14 a §

Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande

I syfte att effektivisera användningen av bannätet och främja punktlighet i järnvägstrafiken samt minska de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen ska järnvägsoperatörer och Trafikverket motiveras att begränsa de störningar som föranleds av deras verksamhet och höja bannätets prestanda med hjälp av verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande. Systemet ska vara likvärdigt, icke-diskriminerande och följa proportionalitetsprincipen.

Järnvägsoperatörer ska betala Trafikverket en ersättning, om den trafik som järnvägsoperatören bedriver i väsentlig grad av skäl som beror på järnvägsoperatören avviker från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och detta orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. Trafikverket ska betala järnvägsoperatören ersättning, om bannätets användbarhet på grund av driftavbrott som beror på verket avviker väsentligt från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och det orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. I fråga om ersättningsgrunderna och ersättningsbeloppen avtalas i det användningsavtal som avses i 25 §.

15 §

Uttag av banavgifter

Trafikverket beslutar om debitering av banavgiftens grunddel och tar ut avgifterna kalendermånadsvis hos järnvägsoperatörerna. De banavgifter som Trafikverket har debiterat kan utmätas utan dom eller beslut.

16 §

Järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som har tillträdesrätt till bannätet

Sådana järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som avses i 1 mom. får utnyttja bannätets trafikplatser för sin trafik på de villkor som anges i ett sådant avtal om användning av bannätet som avses i 25 §. Också andra företag eller sammanslutningar får utnyttja en enskild trafikplats inom bannätet för järnvägstrafik, förutsatt att trafiken betjänar en privat spår-anläggning med anslutning till trafikplatsen och att avtal om trafiken har ingåtts med Trafikverket.

17 §

Ramavtal och deras offentlighet

Trafikverket kan med den som ansöker om bankkapacitet ingå ett ramavtal om utnyttjandet av bankkapacitet i vilket anges särdragen i fråga om den bankkapacitet som sökanden behöver. Ramavtalet berättigar emellertid inte sökanden att få i avtalet angiven bankkapacitet. Trafikverket ska på ansökan bevilja också i ramavtalet angiven bankkapacitet genom ett sådant förfarande och på sådana grunder som anges i detta kapitel. Ramavtalet begränsar inte heller i övrigt tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta kapitel på andra som ansöker om bankkapacitet.

Ramavtal ska ingås för högst fem år. Trafikverket kan av särskilda skäl ingå ramavtal för en längre tid. Grunden för avtal som ingås för längre tid än fem år kan dock endast utgöras av avtal som har samband med en parts transportverksamhet, särskilda investeringar eller särskilda affärsrisker samt synnerligen vägande skäl som baserar sig på avtalspartens omfattande och långsiktiga investeringar och de avtalsförpliktelser som ingår i sådan verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket har emellertid trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter om förhandlingar som gäller ramavtal, om ingående av avtal och grunderna för dessa samt om villkoren i ramavtal, om uppgifterna är nödvändiga för verkets åligganden.

18 §

Ansökan om bankkapacitet

Bankkapacitet ska ansökas hos Trafikverket för varje tågplaneperiod inom en tid som anges närmare genom förordning av statsrådet. Också efter det att ett beslut om tilldelning av bankkapacitet har fattats går det att under tågplaneperioden ansöka om ny bankkapacitet eller om ändring av bankkapaciteten för regelbunden trafik.

Närmare bestämmelser om ansökningar om bankkapacitet och om ansökningstider samt

om tågplaneperioden, ändringstidpunkter under tågplaneperioden och tidsfristerna i anslutning till dem utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av bilaga III till kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Trafikverket kan meddela närmare föreskrifter om ansökan om bankkapacitet.

Ett järnvägsföretag och en internationell sammanslutning av järnvägsföretag kan hos Trafikverket ansöka om bankkapacitet också för en internationell järnvägslinje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av vilken endast en del hör till ett bannät som avses i denna lag.

Om sökanden ansöker om bankkapacitet för att bedriva sådan internationell persontrafik som avses i artikel 3 i direktiv 91/440/EES ska sökanden meddela om ansökan till vederbörande förvaltare av bannätet och regleringsorgan i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen och till Trafiksäkerhetsverket.

19 §

Prioritetsordningen för kapacitetsansökningar

Om tillräckligt med alternativa järnvägslinjer kan reserveras för den övriga trafiken kan en viss järnvägslinje eller en del av den reserveras för särskild bankkapacitet i en föreskrift av Trafikverket med iakttagande av artikel 24 i kapacitets- och banavgiftsdirektivet. På en järnvägslinje eller på den del av en linje som reserverats för särskild bankkapacitet har den trafik prioritet vid utnyttjandet av bankkapaciteten för vilken särskild bankkapacitet har reserverats.

Om det inte är möjligt att samordna den sökta bankkapaciteten på det sätt som avses i 20 § 1 mom., ska Trafikverket i sitt beslut konstatera att järnvägslinjen eller en del av den till denna del är överbelastad bankkapacitet. Bankkapaciteten kan betecknas som överbelastad även när det är uppenbart att den kommer att överbelastas under tågplaneperioden. Trafikverket kan utfärda närmare föreskrifter om den prioritetsordning som gäller för en järnvägslinje, vilket innebär att en be-

stämd trafiktyp kan prioriteras vid tilldelningen av överbelastad bankapacitet.

20 §

Beslut om prioritetsordningen i enskilda fall

Om flera sökande har ansökt om samma bankapacitet eller om den bankapacitet som avses i en ansökan påverkar den bankapacitet som har sökts av någon annan, ska Trafikverket i första hand sträva efter att samordna ansökningarna om bankapacitet. Trafikverket kan i så fall erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller.

Om det samordningsförfarande som avses i 1 mom. inte leder till att sökandena kan förlikas, kan Trafikverket för upprättande av tågplaneförslaget i ett enskilt fall avgöra prioritetsordningen på de grunder som föreskrivs i detta kapitel. Trafikverket ska avgöra prioritetsordningen inom tio dagar från det att den samordning som avses i 1 mom. har avslutats.

När det gäller överbelastad bankapacitet kan Trafikverket genom ett beslut om prioritetsordningen avvika från den prioritetsordning som avses i detta kapitel till förmån för en sökande som bedriver internationell trafik eller en sökande som bedriver trafik som i övrigt upprätthåller eller förbättrar järnvägstransportsystemets eller kollektivtrafikens funktionsduglighet. Detsamma gäller en sökande om avslag av dennes ansökan skulle medföra oskälig olägenhet för sökanden eller för affärsverksamhet som bedrivs av kunder hos dem.

21 §

Upprättande av tågplaneförslag och hörande av parter

Trafikverket ska på basis av ansökningarna upprätta ett tågplaneförslag för den följande tågplaneperioden inom fyra månader från utgången av tiden för ansökan om bankapacitet. I tågplaneförslaget kan tas in uppgifter

om den bankapacitet som en sökande föreslås bli beviljad endast i den omfattning och med de begränsningar som användningen av bankapaciteten förutsätter för genomförande av trafikledningen.

Tågplaneförslaget ska i första hand grunda sig på att den sökta bankapaciteten beviljas, förutsatt att de mot bankapaciteten svarande tågplanerna gör det möjligt att bedriva järnvägstrafik i enlighet med de tekniska kraven och säkerhetskraven. Trafikverket kan emellertid i syfte att förbättra tilldelningen av bankapacitet erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller. Bankapacitet kan också lämnas outdelad, om det för tågplaneperioden behövs reservkapacitet på grund av den prioritetsordning som gäller för järnvägstrafiken.

Trafikverket ska sända tågplaneförslaget för kännedom till dem som har ansökt om bankapacitet inom den tid som avses i 1 mom. samt bereda sökandena tillfälle att bli hörda inom 30 dagar från det att tågplaneförslaget har sänts för kännedom. De kunder som skaffar järnvägstransporttjänster inom godstrafiken och de sammanslutningar som representerar dem som köper järnvägstransporttjänster har rätt att ge utlåtande om tågplaneförslaget under den ovan nämnda tiden på 30 dagar, som för dessa parter del börjar löpa när det i Trafikverkets föreskriftssamling publiceras ett meddelande om att tågplaneförslaget har färdigställts.

22 §

Tilldelning av bankapacitet

Trafikverket ska på basis av tågplaneförslaget samt hörandet enligt 21 § 3 mom. besluta om tilldelning av bankapacitet på likvärdiga och icke-diskriminerande grunder. Trafikverket ska då särskilt beakta persontrafikens, godstrafikens samt banhållningens behov liksom även ett effektivt utnyttjande av bannätet. Beslutet ska, om inte annat följer av detta kapitel, fattas också med beaktande av prioritetsordningen för särskild och överbelastad bankapacitet.

23 §

Brädslande bankkapacitet

Om en sökande som ansöker om bankkapacitet eller en sammanslutning som bedriver museitrafik behöver tillfällig bankkapacitet utan dröjsmål för en eller flera järnvägslinjer, kan den hos Trafikverket ansöka om brädslande bankkapacitet. Bankkapacitet som avses i denna paragraf kan sökas hos Trafikverket inom den tid som bestäms genom förordning av statsrådet. Trafikverket ska härvid ge ett beslut på ansökan om bankkapacitet inom fem arbetsdagar från det att ansökan lämnades in.

Trafikverket ska bevilja den sökta bankkapaciteten om tillräcklig bankkapacitet kan anvisas för det ändamål som anges i ansökan. Om inte annat följer av 22 § 1 mom. ska bankkapaciteten beviljas den som först har ansökt om den.

24 §

Utnyttjande och återkallande av bankkapacitet

Den som ansökt om bankkapacitet får inte överlåta beviljad bankkapacitet till någon annan. Om ett järnvägsföretag utnyttjar beviljad bankkapacitet i strid med detta moment, ska Trafikverket till denna del återkalla den bankkapacitet som sökanden har beviljats.

Trafikverket ger närmare föreskrifter om tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankkapaciteten separat för varje järnvägslinje. Trafikverket kan återkalla beviljad bankkapacitet eller en del av den, om sökanden under en tid av minst 30 dagar har utnyttjat bankkapaciteten mindre än tröskelkvoten för en järnvägslinje eller en del av den förutsätter.

Bankkapacitet får emellertid inte återkallas om den har blivit outnyttjad av andra än ekonomiska skäl som inte är beroende av sökanden eller av det järnvägsföretag som utnyttjar bankkapaciteten. Trafikverket kan alltid återkalla bankkapacitet för sådan tid då järnvägs-

företaget inte har något säkerhetsintyg för järnvägstrafik.

Trafikverket kan helt eller delvis ta bankkapacitet ur bruk på en järnvägslinje som till följd av ett tekniskt fel i bannätet, en olyckshändelse eller ett skadefall tillfälligt tagits ur bruk. Trafikverket ska då i mån av möjlighet erbjuda den som innehar bankkapacitet alternativa järnvägslinjer. Trafikverket är emellertid inte skyldigt att betala ersättning för eventuell skada till den som innehar bankkapacitet, om inte annat avtalats med stöd av 25 §.

25 §

Avtal om användning av bannätet

Trafikverket ska ingå avtal om användning av bannätet med järnvägsoperatören. I avtalet ska man komma överens om användningen av de i 13 § avsedda tjänster som Trafikverket tillhandahåller och andra praktiska arrangemang i anknytning till drivandet av järnvägstrafiken samt om de ersättningar och de ersättningsgrunder som avses i 14 a §.

Trafikverket ska ingå användningsavtal med varje järnvägsoperatör på lika och skäliga villkor. Genom avtalet ska man främja en effektiv användning av bannätet och punktlighet i järnvägstrafiken och en minskning av de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen. Avtalen ingås för varje tågplanepериод med beaktande av den bankkapacitet som beviljats för perioden. Ett avtal kan ändras om de beslut om tilldelning av bankkapacitet som gjorts under tågplanepериоден eller andra faktorer som inverkar på avtalet kräver det.

Trafikverket får inte ingå ett användningsavtal innan järnvägsoperatören uppfyller de villkor för inledande av järnvägstrafik som anges i 12 §.

26 §

Trafikledning

Trafikverket svarar för trafikledningen på bannätet.

Trafikverket ser till att trafikledningstjänsterna tillhandahålls på lika villkor samt ordnar den riksomfattande övervakningen och samordningen av trafikledningstjänsterna. Trafikverket ordnar de övriga trafikledningstjänsterna själv eller skaffar dem av offentliga eller privata serviceproducenter.

Trafikverket kan också med innehavaren av en privat spåranslagning avtala om ordnande av trafikledning på anläggningen eller på en del av denna.

27 §

Grunderna för järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet

Trafikverket, järnvägsoperatörer och företag som utför banhållningsarbete ansvarar i sin verksamhet för ett säkert utnyttjande av järnvägssystemet och riskhanteringen i samband med det. Trafikverket och järnvägsföretag ska ha en organisation som garanterar säkerheten och ett sådant säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 §.

Järnvägssystemets lägsta säkerhetsnivå bestäms i de gemensamma säkerhetsmål som avses i artikel 7 i järnvägssäkerhetsdirektivet. Trafiksäkerhetsverket ska vid behov ändra sina föreskrifter om järnvägssäkerhet så att de gemensamma säkerhetsmålen kan uppnås.

De delsystem och driftskompatibilitetskomponenter som används inom järnvägssystemet ska överensstämja med de väsentliga kraven och de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet som kompletterar dem eller med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter. Dessa krav ska iaktas vid utformning, tillverkning, utsläppande på marknaden, ibruktagande, ombyggnad, modernisering och drift av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter. Närmare bestämmelser om väsentliga krav utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Krav som gäller järnvägssystemet

Trafiksäkerhetsverket kan för säkerställande av järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet meddela närmare föreskrifter om

- 1) trafiken på bannätet,
- 2) banhållningen, bananordningar och bankonstruktioner,
- 3) rullande materiel och dess användning i trafik.

Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter om hur de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska genomföras i Finland. För genomförandet av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten som gäller behörighetsvillkoren för dem som sköter trafiksäkerhetsuppgifter på bannätet gäller dock vad som i övrigt föreskrivs om dem.

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilt vägande skäl bevilja tillstånd att avvika från de föreskrifter som det meddelat med stöd av 2 mom., förutsatt att järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. Beslutet kan innehålla villkor och begränsningar för att trygga säkerheten.

29 §

Tillsyn över säkerhetsmålen

Trafiksäkerhetsverket följer hur de gemensamma säkerhetsmålen nås och hur järnvägssäkerheten utvecklas. Verket redogör i sin årsberättelse för de säkerhetsindikatorer som uppräknas i bilaga I till järnvägssäkerhetsdirektivet. Det publicerar en årsberättelse över sin verksamhet under det föregående året och sänder den till ministeriet och Europeiska järnvägsbyrån före den 30 september.

Trafikverket och järnvägsföretagen ska varje år utarbeta en säkerhetsrapport med uppgifter om hur säkerhetsmålen uppnåddes året innan. Rapporten ska tillställas Trafiksäkerhetsverket senast den 30 juni.

Närmare föreskrifter om gemensamma säkerhetsindikatorer, Trafiksäkerhetsverkets årsberättelse och Trafikverkets och järnvägs-

företagens säkerhetsrapporter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Säkerhetsstyrningssystem

Järnvägsföretag, andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkare och Trafikverket ska ha ett säkerhetsstyrningssystem som överensstämmer med bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssäkerhet och uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som uppställs i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Systemet ska säkerställa hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet.

Vid utarbetandet av ett järnvägsföretags och andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkares säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till arten och omfattningen av den verksamhet som företaget bedriver. I Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till den inverkan järnvägsföretagens verksamhet har på bannätet samt tillses att alla järnvägsföretag kan bedriva verksamhet i enlighet med de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet och nationella säkerhetsbestämmelser samt i enlighet med de villkor som fastställs i säkerhetsintyget. Järnvägsföretag och Trafikverket ska omedelbart underätta Trafiksäkerhetsverket om väsentliga ändringar i säkerhetsstyrningssystemet.

Järnvägsföretagets verkställande direktör eller en annan person som ansvarar för den operativa ledningen, den person som ansvarar för en annan verksamhetsidkares verksamhet och Trafikverkets direktör med ansvar för järnvägsområdet ansvarar för ibruktage och upprätthållandet av säkerhetsstyrningssystemet inom den organisation de leder.

31 §

Säkerhetsintyg

Ett järnvägsföretag ska för bedrivande av järnvägstrafik ha ett säkerhetsintyg som består av en A- och en B-del. En museitrafikoperatör och ett sådant banhållningsföretag i

vars banhållning ingår trafik på bannätet ska också ha ett säkerhetsintyg.

Ett järnvägsföretag, en museitrafikoperatör eller ett i 1 mom. avsett banhållningsföretag som har för avsikt att inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland ska ansöka om säkerhetsintygets A- och B-del hos Trafiksäkerhetsverket. En sökande som innehar en giltig A-del till säkerhetsintyget vilken har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ansöka om säkerhetsintygets B-del hos Trafiksäkerhetsverket innan sökanden kan inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland. Till ansökan ska den som ansöker om säkerhetsintyg foga utredning om uppfyllandet av förutsättningarna för säkerhetsintyg och specificera om ansökan gäller hela bannätet eller en del av det. Dessutom ska sökanden i sin ansökan meddela om ansökan gäller person- eller godstrafik eller bådadera. Sökanden ska på verkets begäran utan dröjsmål sända behövliga tilläggsuppgifter för avgörande av ärendet till verket.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets A-del om sökanden har ett säkerhetsstyrningssystem enligt 30 §.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets B-del, om

1) sökanden visar att den uppfyller de bestämmelser och föreskrifter om användningen av bannätet som gäller den del av nätet där sökanden ämnar bedriva trafik eller trafikera och visar att den med sitt säkerhetsstyrningssystem kan säkerställa att bestämmelserna och föreskrifterna iakttas,

2) sökanden visar att dess personalgrupper och personalgrupperna hos den underleverantör som sökanden använder är utbildade och kompetenta för sin uppgift enligt bestämmelserna,

3) sökanden visar att den rullande materiel som används stämmer överens med bestämmelserna och att dess service och underhåll har ordnats på behörigt sätt.

Med säkerhetsintygets A-del godkänner Trafiksäkerhetsverket säkerhetsintygsinnehavarens säkerhetsstyrningssystem och med säkerhetsintygets B-del innehavarens handlingar och arrangemang som anknyter till uppfyllandet av de villkor som föreskrivs i 4 mom. Verket kan i säkerhetsintyget införa

villkor för säkerheten i järnvägssystemet. Genom villkoren säkras järnvägssystemets säkerhet med beaktande av arten och omfattningen av sökandens verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetsintyget för högst fem år i sänder. Verket kan se över säkerhetsintyget eller en del av det om bestämmelserna eller föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet ändras väsentligt. Om arten eller omfattningen av den verksamhet som innehavaren av ett säkerhetsintyg bedriver förändras i något väsentligt avseende, ska innehavaren begära att verket godkänner säkerhetsintyget på nytt till de delar som ändringen inverkar på villkoren i säkerhetsintyget.

32 §

Trafiksäkerhetsverkets säkerhetstillstånd

Trafikverket ska ha ett av Trafiksäkerhetsverket beviljat säkerhetstillstånd för projektering, byggande och underhåll av statens bannät. På de villkor som föreskrivs i denna paragraf ska Trafiksäkerhetsverket bevilja Trafikverket ett säkerhetstillstånd för högst fem år i sänder. Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetstillståndet, om Trafikverket med sitt säkerhetsstyrningssystem och övriga arrangemang visar att det kan trygga en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av bannätet. Dessutom ska Trafikverket ha en sakkunnig och kompetent säkerhetsansvarig ledning och övrig personal.

För att få säkerhetstillstånd ska Trafikverket tillstålla Trafiksäkerhetsverket uppgifter om

1) säkerhetsstyrningssystemet och övriga interna säkerhetsarrangemang för tryggande av en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av statens bannät samt säkerställande av att bestämmelserna och föreskrifterna om förvaltningen av bannätet iakttas,

2) den säkerhetsansvariga ledningens och personalens kompetens och yrkesutbildning.

Trafiksäkerhetsverket godkänner med sitt säkerhetstillstånd eller ett särskilt beslut Tra-

fikverkets säkerhetsstyrningssystem och Trafikverkets interna och andra anvisningar om nödvändiga särskilda förutsättningar för säker projektering, säkert underhåll och säker användning av bannätet.

Trafiksäkerhetsverket kan ändra Trafikverkets säkerhetstillstånd, om bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet väsentligt ändras.

33 §

Behandling av ärenden angående säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd samt ändring eller återkallande av dessa

Trafiksäkerhetsverket ska fatta beslut om en ansökan som gäller beviljande eller godkännande av säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd inom fyra månader från det att sökanden har tillstållt verket alla de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Beslut om säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader från det att ansökan mottagits.

Ett järnvägsföretag ska omedelbart underätta Trafiksäkerhetsverket om ändringar som inverkar på säkerhetsintyget och då det anställer nya personalkategorier som sköter säkerhetsuppgifter eller tar i bruk ny rullande materiel. Trafikverket ska omedelbart underätta Trafiksäkerhetsverket om väsentliga ändringar av bannätet, dess anläggningar eller underhållet eller förfaranden gällande det samt om övriga betydande förändringar som inverkar på säkerhetstillståndet.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg ändra ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Trafikverket ändra Trafikverkets säkerhetstillstånd, om förutsättningarna för beviljande av intyget eller tillståndet har förändrats.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg tills vidare eller för viss tid återkalla ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Trafikverket tills vidare eller för viss tid återkalla Trafikverkets säkerhetstillstånd el-

ler ett godkännande av ett säkerhetsintyg som har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om innehavaren av intyget eller tillståndet inte längre uppfyller villkoren för erhållande av säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd eller allvarligt bryter mot de skyldigheter som bestäms eller föreskrivs för den.

35 §

Tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem

Innan ett strukturellt delsystem i järnvägssystemet kan tas i bruk ska Trafiksäkerhetsverket ha beviljat ett tillstånd för ibruktagande av delsystemet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland. Bestämmelserna i denna paragraf om tillstånd för ibruktagandet av ett strukturellt delsystem gäller även strukturella delsystem som används på privata spåraneläggningar.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem om det uppfyller den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet. Dessutom ska delsystemet uppfylla kraven i de föreskrifter som Trafiksäkerhetsverket utfärdar med stöd av 28 §, om de gäller delsystemet i fråga. Trafiksäkerhetsverket får även godkänna ibruktagandet av ett strukturellt delsystem i samband med att säkerhetsstyrningssystemet godkänns.

En plan som gäller ombyggnad eller modernisering av ett delsystem ska lämnas till Trafiksäkerhetsverket. Verket beslutar utifrån planen om arbetena är så betydande att ett nytt tillstånd för ibruktagande är nödvändigt. Om ett nytt tillstånd behövs, beslutar verket i vilken omfattning de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska tillämpas på projektet.

Tillstånd för ibruktagande kan beviljas tills vidare eller också för viss tid, om de utredningar som gäller delsystemet av tekniska eller andra motsvarande orsaker till vissa delar finns tillgängliga först efter utsatt tid.

Trafiksäkerhetsverket kan ta in begränsningar och villkor i tillståndet för ibrukta-

gande för tryggande av säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet. Villkoren i ett tillstånd för ibruktagande får inte stå i strid med de väsentliga kraven.

Om ett delsystem inte längre uppfyller de krav som ställts på systemet eller om tillståndsinnehavaren inte iakttar begränsningarna eller villkoren i tillståndet, ska Trafiksäkerhetsverket uppmana tillståndsinnehavaren att inom skälig tid rätta till de fel eller försummelser som upptäckts. Om tillståndsinnehavaren inte har rättat till ett fel eller en försummelse inom utsatt tid, kan verket återkalla tillståndet för ibruktagande helt och hållet eller för en viss tid.

35 a §

Användningstillstånd för byggtiden

Om avsikten är att använda något annat delsystem än delsystemet för rullande materiel innan det tillstånd för ibruktagande som avses i 35 § har beviljats, ska användningstillstånd för byggtiden sökas hos Trafiksäkerhetsverket. Verket kan bevilja tillstånd när det gäller ett moderniserings- eller ombyggnadsprojekt som färdigställs etappvis, om delsystemet behöver användas för att trygga tillräckliga trafikförbindelser och järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. För bedömning av förutsättningarna för ett användningstillstånd för byggtiden ska sökanden lämna Trafiksäkerhetsverket en beskrivning av trafikbehovet och de planerade arbetena samt av de åtgärder med vilka säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas.

Användningstillstånd för byggtiden får beviljas för högst tre år åt gången. Trafiksäkerhetsverket får ta in sådana begränsningar och villkor i tillståndet genom vilka säkerheten och kompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas. Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om det under den tid tillståndet gäller sker ändringar i sådana omständigheter som inverkar på säkerheten, driftskompatibiliteten eller förutsättningarna för tillståndet, så att Trafiksäkerhetsverket kan bedöma om villkoren eller begränsningarna i tillståndet ska ändras. Trafiksäkerhetsverket kan då kräva

att en ansökan om nytt tillstånd lämnas in inom en av verket utsatt skälig tid.

tillstånd för ibruktagande i Finland och den endast tillfälligt används på statens bannät.

36 §

Vissa bestämmelser om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem och om godkännande av en driftskompatibilitetskomponent

Ett strukturellt delsystem som har beviljats tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha Trafiksäkerhetsverkets tillstånd för ibruktagande innan det tas i bruk.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan bevilja ett typspecifikt godkännande för en driftskompatibilitetskomponent, om komponenten uppfyller de krav som bestämts eller föreskrivits med stöd av 28 §, och om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland.

37 §

Register över rullande materiel

Trafiksäkerhetsverket för i syfte att främja järnvägssystemets säkerhet och för att kunna identifiera den rullande materielen ett register för övervakning av den rullande materielens trafikvärdighet och trafiksäkerhet. Rullande materiel införs i Trafiksäkerhetsverkets register, om den rullande materielen har fått tillstånd för ibruktagande i Finland. I registret antecknas även den rullande materiel som används på statens bannät och som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt rullande materiel som används på privata spånanläggningar.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan även registrera rullande materiel för en viss tid. Också sådan rullande materiel som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat kan registreras för en viss tid om den har beviljats

38 §

Registrering och avregistrering av rullande materiel

Registrering av rullande materiel söks hos Trafiksäkerhetsverket. Till ansökan ska bifogas en redogörelse över att de förutsättningar för registrering som anges i 37 § uppfylls och övriga utredningar som behövs för registreringen och om vilka Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter.

Om rullande materiel byter ägare, innehavare eller leasingtagare eller om det sker förändringar i övriga uppgifter som antecknats i registret eller i förutsättningarna för registrering, ska järnvägsföretaget eller det bolag eller den sammanslutning som ansvarar för den rullande materielen underrätta Trafiksäkerhetsverket om detta. Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om eventuella förändringar inom 14 dagar från det att företaget, bolaget eller sammanslutningen tagit del av förändringen. Om anmälan inte har gjorts inom den tidsfrist som anges i detta moment kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av den rullande materielen på statens bannät.

Trafiksäkerhetsverket ska avföra rullande materiel ur registret, om

- 1) förutsättningarna för registrering inte längre uppfylls,
- 2) den rullande materielen har förstörts, nedskrotats eller annars tagits ur bruk, eller
- 3) besiktningen för den rullande materiel som antecknats i registret inte har varit i kraft på två år och den rullande materielen inte därefter inom den tid som Trafiksäkerhetsverket bestämmer på nytt har konstaterats vara trafikvärdig.

39 §

Besiktningssystemet för rullande materiel

Rullande materiel som används i nationell trafik på bannätet omfattas av Trafiksäkerhetsverkets besiktningssystem.

Trafiksäkerhetsverket ordnar besiktningen eller skaffar besiktningstjänsterna av offentliga eller privata tjänsteproducenter. Förvaltningsbesluten om och i anslutning till besiktningen ska emellertid ges av Trafiksäkerhetsverket.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om besiktningen av rullande materiel och besiktningssystem.

40 §

Banregister

Trafikverket ska för främjande av driftskompatibiliteten föra ett banregister med uppgifterna om delsystemen och deras egenskaper samt övriga uppgifter som förutsätts i den tillämpliga tekniska specifikationen för driftskompatibilitet.

41 §

Att utse anmälda organ och att återkalla beslut att utse ett anmält organ

Trafiksäkerhetsverket utser på ansökan ett anmält organ för järnvägssystem för konventionella tåg och järnvägssystem för höghastighetståg för en viss tid eller tills vidare. Förutsättningar för att ett organ ska utses är att

- 1) organet är en myndighet eller en finländsk juridisk person,
- 2) organet är tillförlitligt samt operativt, kommersiellt och ekonomiskt oberoende av parterna på marknaden för järnvägssystem,
- 3) organet har en med tanke på verksamhetens omfattning tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang,
- 4) organet förfogar över tillräckligt med yrkeskunnig personal samt de system, anordningar och hjälpmedel som verksamheten förutsätter.

Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut om att utse ett anmält organ ta in sådana begränsningar eller villkor för organets verk-

samhet som säkerställer att organets uppgifter sköts på behörigt sätt.

Trafiksäkerhetsverket kan helt och hållet eller för viss tid återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ, om organet inte uppfyller fastställda krav eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen.

42 §

Anmälda organs uppgifter och tillsyn

Trafiksäkerhetsverket övervakar de anmälda organens verksamhet. Trafiksäkerhetsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få för utförandet av tillsynsuppgifterna nödvändiga uppgifter om ett organs förvaltning och ekonomi, personalens tekniska kompetens och av organet utförda bedömningar samt om bedömningsförfaranden enligt denna lag och om de intyg om överensstämmelse och de provningsintyg som organet har utfärdat. Ett anmält organ ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för att vara anmält organ.

46 §

Tillsyn över säkerhet och driftskompatibilitet

Trafiksäkerhetsverket är den tillsynsmyndighet som avses i denna lag och verket ansvarar för tillsynen över järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet. Verket övervakar säkerheten och driftskompatibiliteten även på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket övervakar att järnvägsföretagens och Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som föreskrivs i denna lag och i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Centralen för undersökning av

olyckor kan vid undersökningen av en olycka granska ett järnvägsföretags och Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem.

Trafiksäkerhetsverket har för skötseln av sin tillsynsuppgift rätt att få tillträde till lokaler som innehas av Trafikverket, en järnvägsoperatör, innehavaren av en privat spår-anläggning, ett företag som utför banhållningsarbete, ett företag som tillhandahåller trafikledningstjänster och ett företag som tillhandahåller besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel, att granska det säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 § och att trots sekretessbestämmelserna få del av de register, förteckningar och övriga handlingar som är nödvändiga för tillsynen. Trafiksäkerhetsverket kan vid tillsynen utnyttja sakkunnighjälp, om detta är nödvändigt för tillsynen. Polisen ska vid behov ge handräckning i ärenden som gäller tillsynen enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

De företag och sammanslutningar som avses i 3 mom. ska trots sekretessbestämmelserna ge Trafiksäkerhetsverket de upplysningar som det behöver för sin tillsynsuppgift.

47 §

Marknadstillsyn angående delsystem och driftskompatibilitetskomponenter

Trafiksäkerhetsverket övervakar att kraven på driftskompatibilitet hos järnvägssystemet iakttas. Trots sekretessbestämmelserna har verket rätt att av anmälda organ, tillverkare av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter, ombud för sådana tillverkare, dem som på marknaden släpper ut, saluför, säljer eller i övrigt överlåter delsystem eller driftskompatibilitetskomponenter samt av dem som tar i bruk eller använder sådana få de uppgifter myndigheten behöver för att kunna utföra sina tillsynsuppgifter.

Om en förklaring eller försäkran enligt 44 § inte är korrekt eller om ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent i övrigt inte motsvarar kraven enligt denna lag eller krav som bestäms och föreskrivs med stöd av den,

ska Trafiksäkerhetsverket kräva att den sammanslutning eller aktör som avses i 1 mom. vidtar åtgärder för att se till att delsystemet eller driftskompatibilitetskomponenten uppfyller kraven. Om bristen på överensstämmelse i ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent äventyrar järnvägssystemets säkerhet eller bristen annars är väsentlig, ska verket vidta åtgärder för att begränsa eller förbjuda användningen av delsystemet eller komponenten eller för att dra bort delsystemet eller komponenten från marknaden. Verket ska underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder som avses i detta moment.

48 §

Förhindrande av olyckor eller andra hotande situationer

Trafiksäkerhetsverket har rätt att avbryta en åtgärd eller annan händelse som hotar järnvägstrafiken eller järnvägarna, om det finns välgrundade skäl att anta att järnvägstrafikens eller järnvägarnas säkerhet eller människors liv eller hälsa är hotade. På samma grunder kan Trafiksäkerhetsverket avbryta en åtgärd eller händelse som orsakar betydande skador på egendom eller i miljön.

49 §

Beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna

Järnvägsoperatörer, Trafikverket och företag som bedriver banhållningsrelaterad trafik ska ha tillräcklig beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna. Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om beredskapen för olyckor och olyckstillbud.

Trafiksäkerhetsverket kan ålägga ett järnvägsföretag och den som sköter trafiksäkerhetsuppgifter inom järnvägstrafiken att delta i räddningsövningar och i järnvägstrafikens räddningstjänst, dock i högst fem dygn om året.

50 §

Undersökning av järnvägsolyckor och olyckstillbud

Järnvägsoperatörer och Trafikverket ska utan dröjsmål underrätta Centralen för undersökning av olyckor och Trafiksäkerhetsverket om olyckor och olyckstillbud som de fått kännedom om.

Trafiksäkerhetsverket kan undersöka andra olyckstillbud och händelser än de som ska undersökas enligt 1 mom., om det är nödvändigt för att främja järnvägssäkerheten.

Närmare bestämmelser om järnvägsoperatörernas och Trafikverkets anmälningsskyldighet och dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Regleringsorgan

Trafiksäkerhetsverket ska i egenskap av regleringsorgan, utöver vad som annars med stöd av denna lag föreskrivs om dess uppgifter, övervaka att de i lagen angivna kraven iakttas. Verket ska särskilt säkerställa att den banavgift som avses i 14 § inte är diskriminerande eller annars strider mot denna lag eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den samt att tilldelningen av bankapacitet sköts enligt de i denna lag angivna kraven.

Trots sekretessbestämmelserna har Trafiksäkerhetsverket rätt att av järnvägsoperatörerna och Trafikverket utan onödigt dröjsmål få de upplysningar som det behöver för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

52 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter vid Trafiksäkerhetsverket

Anser ett järnvägsföretag eller en annan aktör, vars rätt eller fördel saken gäller, att nå-

gon handlar i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan företaget eller aktören föra saken till Trafiksäkerhetsverket för prövning. Trafiksäkerhetsverket kan också på eget initiativ ta saken till prövning.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra de ärenden som avses i 1 mom. utan onödigt dröjsmål. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

När Trafiksäkerhetsverket behandlar en meningsskiljaktighet om prissättning av de tjänster som avses i 57 och 58 § ska det järnvägsföretag som tillhandahåller tjänsten och den sammanslutning som tillhandahåller utbildningstjänster på begäran av Trafiksäkerhetsverket framlägga en utredning som visar att det pris tillhandahållaren tar ut för tjänsten är skäligt och rättvist.

Trafiksäkerhetsverket ska främja samarbetet mellan järnvägsföretag. Verket ska i första hand försöka lösa meningsskiljaktigheter mellan järnvägsföretag genom förlikning. Om förlikning inte uppnås ska verket inom skälig tid efter det att förlikningen avslutats på uppmaning av parterna meddela ett beslut i ärendet.

53 §

Banhållningsrelaterad trafik

Banhållningsrelaterad trafik kan ordnas under överinseende av Trafikverkets trafikledning på så sätt att banhållningstrafiken inte inverkar på rätten för dem som ansöker om bankapacitet att utnyttja beviljad bankapacitet.

56 §

Anslutning av privata spåranläggningar till statens bannät

Järnvägsföretag samt andra privaträttsliga bolag och sammanslutningar samt kommuner och statliga myndigheter kan ansluta sina spår till statens bannät, om Trafikverket för

anslutningen beviljar ett tillstånd för anslutning av privat spåransläggning. Trafikverket och tillståndshavaren ska sinsemellan avtala om ibruktagande och underhåll av anslutningen.

58 §

Skyldighet att tillhandahålla utbildningstjänster

Bolag och andra sammanslutningar som tillhandahåller utbildningstjänster med anknytning till trafiksäkerhet enligt § i lagen om lag om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (/2009) eller andra utbildningstjänster inom järnvägstrafiken ska på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt mot ersättning tillhandahålla utbildningstjänster till andra bolag och sammanslutningar som bedriver verksamhet enligt denna lag, om utbildningen behövs för uppfyllande av kraven för erhållande av säkerhetsintyg. Ersättningen ska vara likvärdig och rimlig i förhållande till kostnaderna för utbildningen och en skälig vinst.

nativ och kostnader för kapacitetsförstärkning, med beaktande av bedömningar utifrån en kostnadsnyttoanalys av de alternativ som har lagts fram samt förutsättningarna för ändring av avgifter som ansluter sig till banavgiften.

60 §

Krav som ställs på trafikledningstjänster och på besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel

Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster samt besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel ska ha en av Trafiksäkerhetsverket godkänd organisation som garanterar säkerheten och ett system för säkerställande av hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet. Trafiksäkerhetsverket ska omedelbart underrättas om väsentliga ändringar i systemet. Tjänsterna ska på lika villkor tillhandahållas alla järnvägsföretag. Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster ska i sin verksamhet iaktta kraven på god förvaltning.

59 §

Kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan

Om Trafikverket med stöd av 19 § 2 mom. konstaterar att en järnvägslinje är överbelastad, ska det inom sex månader efter konstaterandet av överbelastningen göra upp en kapacitetsanalys. I analysen ska utredas orsakerna till överbelastningen och de åtgärder som Trafikverket kan vidta för att eliminera eller minska överbelastningen på den järnvägslinje som är föremål för analysen.

Om Trafikverket har gjort en kapacitetsanalys enligt 1 mom., ska det inom sex månader från det att analysen blivit klar göra upp en kapacitetsförstärkningsplan. I planen ska anges orsakerna till överbelastningen, den sannolika järnvägstrafikutvecklingen, hinder för utveckling av bannätet samt alter-

61 §

Förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden

Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket och järnvägsföretagen ska vidta sådana förberedelser att deras verksamhet så störningsfritt som möjligt kan fortsätta också under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) samt vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden. Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket ska förutom att säkerställa sin egen verksamhet se till att bannätet hålls i trafikabelt skick också under olika slag av undantagsförhållanden och vid störningar.

62 §

Myndigheters rätt att få upplysningar för bestämmande av banavgifter samt för statistik och forskning

Järnvägsoperatörerna ska på begäran lämna Trafikverket de uppgifter om sin ekonomi och trafik som Trafikverket behöver för att bestämma banavgifter samt för statistik och forskning. Även Trafiksäkerhetsverket har samma rätt att få upplysningar för statistik och forskning.

64 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket kan förena förelägganden eller förbud som de har meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

65 §

Rättelseyrkande

En part får söka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket, om beslutet gäller

- 1) prioritetsordningen i enskilda fall vid tilldelning av bankapacitet,
- 2) banavgiften,
- 3) tilldelningen av bankapacitet,
- 4) beviljande av brådskande bankapacitet, eller
- 5) ett intyg om överensstämmelse eller ett provningsintyg som utfärdas av ett anmält organ.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra ett i denna paragraf avsett rättelseyrkande inom två månader från det att den som yrkat på rättelse har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för avgörandet. I ärenden som gäller prioritetsordningen i enskilda fall, tilldelningen av bankapacitet och beviljande av

brådskande bankapacitet ska beslut med anledning av ett rättelseyrkande emellertid ges inom tio dagar från det att alla nödvändiga uppgifter har inkommit.

66 §

Ändringsökande

Beslut som Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket har fattat med stöd av 64 § får överklagas i enlighet med viteslagen. Beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av 52 § för att avgöra meningskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster som avses i 57 och 58 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut som Trafiksäkerhetsverket gett med anledning av rättelseyrkande enligt 65 § eller annars samt Trafikverkets eller ministeriets beslut får överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Om ministeriet inte har gett ett beslut på en ansökan om koncession inom den tid som anges i 7 § 3 mom. eller om Trafiksäkerhetsverket inte inom den tid som anges i 65 § 3 mom. har avgjort ett rättelseyrkande eller inom den tid som anges i 33 § avgjort ett ärende om beviljande eller godkännande av ett säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har getts. Ministeriet och Trafiksäkerhetsverket ska underrätta besvärmyndigheten om att beslut har getts. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

67 §

Lagens förhållande till konkurrenslagstiftningen

Om ett ärende som Trafiksäkerhetsverket behandlar gäller ett förfarande som kan bryta mot bestämmelserna om konkurrensbegränsningar i lagen om konkurrensbegränsningar

(480/1992), kan Trafiksäkerhetsverket hän-
skjuta ärendet till behandling i enlighet med
nämnda lag till den del det är fråga om kon-
kurrensbegränsningar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.

Ett säkerhetsintyg som Järnvägsverket be-
viljat med stöd av de bestämmelser som gäll-

de vid denna lags ikraftträdande är i kraft un-
der den tid för vilken det har beviljats.

Ett trafiktillstånd som Järnvägsverket med
stöd av de bestämmelser som gällde vid den-
na lags ikraftträdande har beviljat en musei-
trafikoperatör eller ett banhållningsföretag
som avses i 31 § 1 mom. är i kraft under den
tid för vilken det har beviljats eller högst till
dess att ett säkerhetsintyg enligt 31 § har be-
viljats.

Helsingfors den 16 oktober 2009

Republikens president

TARJA HALONEN

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

Bilaga

Parallelltext

Lag**om ändring av järnvägslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i järnvägslagen av den 29 juni 2006 (555/2006) 34 §, 55 § och 68 § 2 mom. 3 punkten,

ändras 2 § 2 och 7 punkten, 4 §, 6 § 1 mom. 2 punkten, 12 § 1 mom. 1 och 3 punkten, 13 §, 14 § 2 mom., 14 a och 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 1, 2 och 4 mom., 18–21 §, 22 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24–26 §, 27 § 2, 3 och 5 mom., 28 § 2, 4 och 5 mom., 29 §, 30 § 1–3 mom., 31–33 §, 35 §, 35 a § 1 och 2 mom., 36 § 2 och 4 mom., 37 § 1 och 2 mom., 38–40 §, 41 § 1, 3 och 4 mom., 42 § 5 mom., 46–49 §, 50 § 2–4 mom., 51 och 52 §, 53 § 2 mom., 56 §, 58 § 1 mom., 59 §, 60 § 1 mom., 61 § 1 mom., 62 och 64 §, 65 § 1 och 3 mom., 66 § och 67 § 1 mom.,

av dem 14 a §, 35 a § 1 och 2 mom., 39 § och 50 § 4 mom. sådana de lyder i lag 530/2009, 25 och 35 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 530/2009 samt 26 § och 28 § 5 mom. sådana de lyder i lag 1204/2007, och

fogas till 18 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *bannät* statens bannät, som förvaltas av Banförvaltningscentralen,

7) *privat spåranläggning* en till bannätet ansluten spåranläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Banförvaltningscentralen,

4 §

Beskrivning av bannätet

Banförvaltningscentralen offentliggör för dem som ansöker om bankapacitet separat för varje tågplanepperiod i beskrivningen av bannätet uppgifter om de bestämmelser i denna lag samt om de med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter som gäller

1) tillträdesrätt till bannätet,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *bannät* statens bannät, som förvaltas av Trafikverket,

7) *privat spåranläggning* en till bannätet ansluten spåranläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikverket,

4 §

Beskrivning av bannätet

Trafikverket offentliggör för dem som ansöker om bankapacitet separat för varje tågplanepperiod i beskrivningen av bannätet uppgifter om de bestämmelser i denna lag samt om de med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter som gäller

1) tillträdesrätt till bannätet,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

- 2) grunderna för hur banavgifterna bestäms,
- 3) ansökan om bankapacitet och därtill anslutna tidsfrister,
- 4) kraven på och godkännandet av järnvägarnas rullande materiel, och
- 5) andra omständigheter som gäller förutsättningarna för bedrivande och inledande av järnvägstrafik.

Banförvaltningscentralen offentliggör i beskrivningen av bannätet uppgifter om bannätets art och omfattning samt ger närmare uppgifter om detaljerna i fråga om och tillgången på det minimipaket av tillträdestjänster som avses i 13 § samt möjligheterna att utnyttja bannätet och spårförbindelser. I beskrivningen skall också offentliggöras de föreskrifter som Banförvaltningscentralen

- 1) med stöd av 19 § 1 mom. utfärdar om särskild bankapacitet,
- 2) med stöd av 19 § 2 mom. utfärdar om prioritetsordningen när bankapaciteten är överbelastad, och
- 3) med stöd av 24 § 2 mom. utfärdar om de separat för varje järnvägslinje fastställda tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankapaciteten.

När Banförvaltningscentralen upprättar beskrivningen av bannätet skall den höra dem som ansöker om bankapacitet och är etablerade i Finland samt andra sådana som ansöker om bankapacitet och som vill ha tillträde till Finlands bannät. Banförvaltningscentralen skall publicera beskrivningen i sin föreskriftssamling senast fyra månader före utgången av den genom förordning av statsrådet utsatta tiden för inlämnande av ansökningar om bankapacitet. Om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. förändras under beskrivningens giltighetstid, skall Banförvaltningscentralen publicera de nya uppgifterna i sin föreskriftssamling.

6 §

Förutsättningarna för beviljande av koncession

Ministeriet beviljar en i Finland etablerad sökande koncession för att bedriva järnvägstrafik, om

- 2) grunderna för hur banavgifterna bestäms,
- 3) ansökan om bankapacitet och därtill anslutna tidsfrister,
- 4) kraven på och godkännandet av järnvägarnas rullande materiel, och
- 5) andra omständigheter som gäller förutsättningarna för bedrivande och inledande av järnvägstrafik.

Trafikverket offentliggör i beskrivningen av bannätet uppgifter om bannätets art och omfattning samt ger närmare uppgifter om detaljerna i fråga om och tillgången på det minimipaket av tillträdestjänster som avses i 13 § samt möjligheterna att utnyttja bannätet och spårförbindelser. I beskrivningen ska också offentliggöras de föreskrifter som Trafikverket

- 1) med stöd av 19 § 1 mom. utfärdar om särskild bankapacitet,
- 2) med stöd av 19 § 2 mom. utfärdar om prioritetsordningen när bankapaciteten är överbelastad, och
- 3) med stöd av 24 § 2 mom. utfärdar om de separat för varje järnvägslinje fastställda tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankapaciteten.

När *Trafikverket* upprättar beskrivningen av bannätet ska det höra dem som ansöker om bankapacitet och är etablerade i Finland samt andra sådana som ansöker om bankapacitet och som vill ha tillträde till Finlands bannät. *Trafikverket* ska publicera beskrivningen i sin föreskriftssamling senast fyra månader före utgången av den genom förordning av statsrådet utsatta tiden för inlämnande av ansökningar om bankapacitet. Om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. förändras under beskrivningens giltighetstid, ska *Trafikverket* publicera de nya uppgifterna i sin föreskriftssamling.

6 §

Förutsättningarna för beviljande av koncession

Ministeriet beviljar en i Finland etablerad sökande koncession för att bedriva järnvägstrafik, om

2) sökanden har ett sådant av Järnvägsverket utfärdat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § eller ger motsvarande utredning om sin verksamhet,

2) sökanden har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket utfärdat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § eller ger motsvarande utredning om sin verksamhet,

12 §

Inledande och avbrytande av järnvägstrafik

En koncessionshavare har rätt att inleda järnvägstrafik förutsatt att

1) koncessionshavaren har ett sådant av Järnvägsverket beviljat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § och som täcker alla de järnvägslinjer på vilka trafiken skall bedrivas,

3) koncessionshavaren har ingått ett i 25 § avsett avtal om användning av bannätet med Banförvaltningscentralen,

13 §

Tjänster som Banförvaltningscentralen tillhandahåller järnvägsoperatörer

Banförvaltningscentralen skall på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla järnvägsoperatörerna minimipaketet av tillträdestjänster, bantillträdestjänster och spårförbindelser med iakttagande av vad som bestäms i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet och uttag av avgifter för nyttjande av järnvägsinfrastruktur, nedan kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Dessa tjänster regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet skall tas in uppgifter om detaljer i fråga om tjänsterna och tillgången på dem samt om tillgängliga spårförbindelser.

Banförvaltningscentralen kan tillhandahålla järnvägsoperatörerna bantillträdestjänster samt tilläggstjänster och extra tjänster vid utnyttjandet av bannätet samt avtala om dessa tjänster och om andra nyttigheter. Tilläggstjänsterna och de extra tjänsterna regleras

12 §

Inledande och avbrytande av järnvägstrafik

En koncessionshavare har rätt att inleda järnvägstrafik förutsatt att

1) koncessionshavaren har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket beviljat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § och som täcker alla de järnvägslinjer på vilka trafiken ska bedrivas,

3) koncessionshavaren har ingått ett i 25 § avsett avtal om användning av bannätet med Trafikverket,

13 §

Tjänster som Trafikverket tillhandahåller järnvägsoperatörer

Trafikverket ska på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla järnvägsoperatörerna minimipaketet av tillträdestjänster, bantillträdestjänster och spårförbindelser med iakttagande av vad som bestäms i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet och uttag av avgifter för nyttjande av järnvägsinfrastruktur, nedan kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Dessa tjänster regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet ska tas in uppgifter om detaljer i fråga om tjänsterna och tillgången på dem samt om tillgängliga spårförbindelser.

Trafikverket kan tillhandahålla järnvägsoperatörerna bantillträdestjänster samt tilläggstjänster och extra tjänster vid utnyttjandet av bannätet samt avtala om dessa tjänster och om andra nyttigheter. Tilläggstjänsterna och de extra tjänsterna regleras

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet skall tas in uppgifter om de tjänster och övriga nyttigheter som tillhandahålls samt detaljer i fråga om dem och tillgången på dem. Banförvaltningscentralen skall i enlighet med de uppgifter som har offentliggjorts i beskrivningen av bannätet på enhetliga och likvärdiga villkor tillhandahålla samtliga järnvägsoperatörer sådana tjänster och övriga nyttigheter för de enskilda järnvägslinjerna som avses i detta moment.

närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet ska tas in uppgifter om de tjänster och övriga nyttigheter som tillhandahålls samt detaljer i fråga om dem och tillgången på dem. Trafikverket ska i enlighet med de uppgifter som har offentliggjorts i beskrivningen av bannätet på enhetliga och likvärdiga villkor tillhandahålla samtliga järnvägsoperatörer sådana tjänster och övriga nyttigheter för de enskilda järnvägslinjerna som avses i detta moment.

14 §

14 §

*Banavgift**Banavgift*

Banförvaltningscentralen skall med iakttagande av kapitel II i kapacitets- och banavgiftsdirektivet på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor hos järnvägsoperatörerna ta ut banavgiftens grunddel för sådana tjänster och övriga nyttigheter som avses i 13 § 1 mom., med beaktande av hur mycket de utnyttjas. Banavgiftens grunddel som tas ut för sådana i 13 § 1 mom. nämnda tjänster och andra nyttigheter som tillhandahålls järnvägsoperatörerna skall alltid baseras på de kostnader för banhållningen som järnvägstrafiken direkt medför för bannätet och banhållningen.

Trafikverket ska med iakttagande av kapitel II i kapacitets- och banavgiftsdirektivet på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor hos järnvägsoperatörerna ta ut banavgiftens grunddel för sådana tjänster och övriga nyttigheter som avses i 13 § 1 mom., med beaktande av hur mycket de utnyttjas. Banavgiftens grunddel som tas ut för sådana i 13 § 1 mom. nämnda tjänster och andra nyttigheter som tillhandahålls järnvägsoperatörerna ska alltid baseras på de kostnader för banhållningen som järnvägstrafiken direkt medför för bannätet och banhållningen.

14 a §

14 a §

*Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande**Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande*

I syfte att effektivisera användningen av bannätet och främja punktlighet i järnvägstrafiken samt minska de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen ska järnvägsoperatörer och Banförvaltningscentralen motiveras att begränsa de störningar som föranleds av deras verksamhet och höja bannätets prestanda med hjälp av verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande. Systemet ska vara likvärdigt, icke-diskriminerande och följa proportionalitetsprincipen.

I syfte att effektivisera användningen av bannätet och främja punktlighet i järnvägstrafiken samt minska de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen ska järnvägsoperatörer och Trafikverket motiveras att begränsa de störningar som föranleds av deras verksamhet och höja bannätets prestanda med hjälp av verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande. Systemet ska vara likvärdigt, icke-diskriminerande och följa proportionalitetsprincipen.

Järnvägsoperatörer ska betala Banförvaltningscentralen en ersättning, om den trafik som järnvägsoperatören bedriver i väsentlig grad av skäl som beror på järnvägsoperatören avviker från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och detta orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. Banförvaltningscentralen ska betala järnvägsoperatören ersättning, om bannätets användbarhet på grund av driftavbrott som beror på Banförvaltningscentralen avviker väsentligt från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och det orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. I fråga om ersättningsgrunderna och ersättningsbeloppen avtalas i det användningsavtal som avses i 25 §.

15 §

Uttag av banavgifter

Banförvaltningscentralen beslutar om debitering av banavgiftens grunddel och tar ut avgifterna kalendermånadsvis hos järnvägsoperatörerna. De banavgifter som Banförvaltningscentralen har debiterat kan utmätas utan dom eller beslut.

16 §

Järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som har tillträdesrätt till bannätet

Sådana järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som avses i 1 mom. får utnyttja bannätets trafikplatser för sin trafik på de villkor som anges i ett sådant avtal om användning av bannätet som avses i 25 §. Också andra företag eller sammanslutningar får utnyttja en enskild trafikplats inom bannätet för järnvägstrafik, förutsatt att trafiken betjänar en privat spåransläggning med anslutning till trafikplatsen och att avtal om trafiken har ingåtts med Banförvaltningscentralen.

Järnvägsoperatörer ska betala *Trafikverket* en ersättning, om den trafik som järnvägsoperatören bedriver i väsentlig grad av skäl som beror på järnvägsoperatören avviker från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och detta orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. *Trafikverket* ska betala järnvägsoperatören ersättning, om bannätets användbarhet på grund av driftavbrott som beror på verket avviker väsentligt från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och det orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. I fråga om ersättningsgrunderna och ersättningsbeloppen avtalas i det användningsavtal som avses i 25 §.

15 §

Uttag av banavgifter

Trafikverket beslutar om debitering av banavgiftens grunddel och tar ut avgifterna kalendermånadsvis hos järnvägsoperatörerna. De banavgifter som *Trafikverket* har debiterat kan utmätas utan dom eller beslut.

16 §

Järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som har tillträdesrätt till bannätet

Sådana järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som avses i 1 mom. får utnyttja bannätets trafikplatser för sin trafik på de villkor som anges i ett sådant avtal om användning av bannätet som avses i 25 §. Också andra företag eller sammanslutningar får utnyttja en enskild trafikplats inom bannätet för järnvägstrafik, förutsatt att trafiken betjänar en privat spåransläggning med anslutning till trafikplatsen och att avtal om trafiken har ingåtts med *Trafikverket*.

17 §

Ramavtal och deras offentlighet

Banförvaltningscentralen kan med den som ansöker om bankapacitet ingå ett ramavtal om utnyttjandet av bankapacitet i vilket anges särdragen i fråga om den bankapacitet som sökanden behöver. Ramavtalet berättigar emellertid inte sökanden att få i avtalet angiven bankapacitet. Banförvaltningscentralen skall på ansökan bevilja också i ramavtalet angiven bankapacitet genom ett sådant förfarande och på sådana grunder som anges i detta kapitel. Ramavtalet begränsar inte heller i övrigt tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta kapitel på andra som ansöker om bankapacitet.

Ramavtal skall ingås för högst fem år. Banförvaltningscentralen kan av särskilda skäl ingå ramavtal för en längre tid. Grunden för avtal som ingås för längre tid än fem år kan dock endast utgöras av avtal som har samband med en parts transportverksamhet, särskilda investeringar eller särskilda affärsrisker samt synnerligen vägande skäl som baserar sig på avtalspartens omfattande och långsiktiga investeringar och de avtalsförpliktelser som ingår i sådan verksamhet.

Järnvägsverket har emellertid utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter om förhandlingar som gäller ramavtal, om ingående av avtal och grunderna för dessa samt om villkoren i ramavtal, om uppgifterna är nödvändiga för verkets åligganden.

18 §

Ansökan om bankapacitet

Bankapacitet skall ansökas hos Banförvaltningscentralen för varje tågplaneperiod inom en tid som anges närmare genom förordning av statsrådet. Också efter det att ett beslut om tilldelning av bankapacitet har fattats går det att under tågplaneperioden ansöka om ny bankapacitet eller om ändring av bankapaciteten för regelbunden trafik.

Närmare bestämmelser om ansökningar om

17 §

Ramavtal och deras offentlighet

Trafikverket kan med den som ansöker om bankapacitet ingå ett ramavtal om utnyttjandet av bankapacitet i vilket anges särdragen i fråga om den bankapacitet som sökanden behöver. Ramavtalet berättigar emellertid inte sökanden att få i avtalet angiven bankapacitet. Trafikverket ska på ansökan bevilja också i ramavtalet angiven bankapacitet genom ett sådant förfarande och på sådana grunder som anges i detta kapitel. Ramavtalet begränsar inte heller i övrigt tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta kapitel på andra som ansöker om bankapacitet.

Ramavtal ska ingås för högst fem år. Trafikverket kan av särskilda skäl ingå ramavtal för en längre tid. Grunden för avtal som ingås för längre tid än fem år kan dock endast utgöras av avtal som har samband med en parts transportverksamhet, särskilda investeringar eller särskilda affärsrisker samt synnerligen vägande skäl som baserar sig på avtalspartens omfattande och långsiktiga investeringar och de avtalsförpliktelser som ingår i sådan verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket har emellertid trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter om förhandlingar som gäller ramavtal, om ingående av avtal och grunderna för dessa samt om villkoren i ramavtal, om uppgifterna är nödvändiga för verkets åligganden.

18 §

Ansökan om bankapacitet

Bankapacitet ska ansökas hos Trafikverket för varje tågplaneperiod inom en tid som anges närmare genom förordning av statsrådet. Också efter det att ett beslut om tilldelning av bankapacitet har fattats går det att under tågplaneperioden ansöka om ny bankapacitet eller om ändring av bankapaciteten för regelbunden trafik.

Närmare bestämmelser om ansökningar om

bankkapacitet och om ansökningstider samt om tågplaneperioden, ändringstidpunkter under tågplaneperioden och tidsfristerna i anslutning till dem utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av bilaga III till kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Banförvaltningscentralen kan meddela närmare föreskrifter om ansökan om bankkapacitet.

Ett järnvägsföretag och en internationell sammanslutning av järnvägsföretag kan hos Banförvaltningscentralen ansöka om bankkapacitet också för en internationell järnvägslinje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av vilken endast en del hör till ett bannät som avses i denna lag.

bankkapacitet och om ansökningstider samt om tågplaneperioden, ändringstidpunkter under tågplaneperioden och tidsfristerna i anslutning till dem utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av bilaga III till kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Trafikverket kan meddela närmare föreskrifter om ansökan om bankkapacitet.

Ett järnvägsföretag och en internationell sammanslutning av järnvägsföretag kan hos Trafikverket ansöka om bankkapacitet också för en internationell järnvägslinje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av vilken endast en del hör till ett bannät som avses i denna lag.

Om sökanden ansöker om bankkapacitet för att bedriva sådan internationell persontrafik som avses i artikel 3 i direktiv 91/440/EES ska sökanden meddela om ansökan till vederbörande förvaltare av bannätet och regleringsorgan i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen och till Trafiksäkerhetsverket.

19 §

Prioritetsordningen för kapacitetsansökningar

Om tillräckligt med alternativa järnvägslinjer kan reserveras för den övriga trafiken kan en viss järnvägslinje eller en del av den reserveras för särskild bankkapacitet i en föreskrift av Banförvaltningscentralen med iakttagande av artikel 24 i kapacitets- och banavgiftsdirektivet. På en järnvägslinje eller på den del av en linje som reserverats för särskild bankkapacitet har den trafik prioritet vid utnyttjandet av bankkapaciteten för vilken särskild bankkapacitet har reserverats.

Om det inte är möjligt att samordna den sökta bankkapaciteten på det sätt som avses i 20 § 1 mom., skall Banförvaltningscentralen i sitt beslut konstatera att järnvägslinjen eller en del av den till denna del är överbelastad bankkapacitet. Bankkapaciteten kan betecknas som överbelastad även när det är uppenbart att den kommer att överbelastas under tågplaneperioden. Banförvaltningscentralen kan utfärda närmare föreskrifter om den prioritetsordning som gäller för en järnvägslinje, vilket

19 §

Prioritetsordningen för kapacitetsansökningar

Om tillräckligt med alternativa järnvägslinjer kan reserveras för den övriga trafiken kan en viss järnvägslinje eller en del av den reserveras för särskild bankkapacitet i en föreskrift av Trafikverket med iakttagande av artikel 24 i kapacitets- och banavgiftsdirektivet. På en järnvägslinje eller på den del av en linje som reserverats för särskild bankkapacitet har den trafik prioritet vid utnyttjandet av bankkapaciteten för vilken särskild bankkapacitet har reserverats.

Om det inte är möjligt att samordna den sökta bankkapaciteten på det sätt som avses i 20 § 1 mom., ska Trafikverket i sitt beslut konstatera att järnvägslinjen eller en del av den till denna del är överbelastad bankkapacitet. Bankkapaciteten kan betecknas som överbelastad även när det är uppenbart att den kommer att överbelastas under tågplaneperioden. Trafikverket kan utfärda närmare föreskrifter om den prioritetsordning som gäller för en järnvägslinje, vilket innebär att en be-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

innebär att en bestämd trafiktyp kan prioriteras vid tilldelningen av överbelastad bankapacitet.

stämmd trafiktyp kan prioriteras vid tilldelningen av överbelastad bankapacitet.

20 §

20 §

*Beslut om prioritetsordningen i enskilda fall**Beslut om prioritetsordningen i enskilda fall*

Om flera sökande har ansökt om samma bankapacitet eller om den bankapacitet som avses i en ansökan påverkar den bankapacitet som har sökts av någon annan, skall Banförvaltningscentralen i första hand sträva efter att samordna ansökningarna om bankapacitet. Banförvaltningscentralen kan i så fall erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller.

Om flera sökande har ansökt om samma bankapacitet eller om den bankapacitet som avses i en ansökan påverkar den bankapacitet som har sökts av någon annan, ska *Trafikverket* i första hand sträva efter att samordna ansökningarna om bankapacitet. Trafikverket kan i så fall erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller.

Om det samordningsförfarande som avses i 1 mom. inte leder till att sökandena kan förlikas, kan Banförvaltningscentralen för upprättande av tågplaneförslaget i ett enskilt fall avgöra prioritetsordningen på de grunder som föreskrivs i detta kapitel. Banförvaltningscentralen skall avgöra prioritetsordningen inom tio dagar från det att den samordning som avses i 1 mom. har avslutats.

Om det samordningsförfarande som avses i 1 mom. inte leder till att sökandena kan förlikas, kan *Trafikverket* för upprättande av tågplaneförslaget i ett enskilt fall avgöra prioritetsordningen på de grunder som föreskrivs i detta kapitel. Trafikverket ska avgöra prioritetsordningen inom tio dagar från det att den samordning som avses i 1 mom. har avslutats.

När det gäller överbelastad bankapacitet kan Banförvaltningscentralen genom ett beslut om prioritetsordningen avvika från den prioritetsordning som avses i detta kapitel till förmån för en sökande som bedriver internationell trafik eller en sökande som bedriver trafik som i övrigt upprätthåller eller förbättrar järnvägstransportsystemets eller kollektivtrafikens funktionsduglighet. Detsamma gäller en sökande om avslag av dennes ansökan skulle medföra oskälig olägenhet för sökanden eller för affärsverksamhet som bedrivs av kunder hos dem.

När det gäller överbelastad bankapacitet kan *Trafikverket* genom ett beslut om prioritetsordningen avvika från den prioritetsordning som avses i detta kapitel till förmån för en sökande som bedriver internationell trafik eller en sökande som bedriver trafik som i övrigt upprätthåller eller förbättrar järnvägstransportsystemets eller kollektivtrafikens funktionsduglighet. Detsamma gäller en sökande om avslag av dennes ansökan skulle medföra oskälig olägenhet för sökanden eller för affärsverksamhet som bedrivs av kunder hos dem.

21 §

21 §

*Upprättande av tågplaneförslag och hörande av parter**Upprättande av tågplaneförslag och hörande av parter*

Banförvaltningscentralen skall på basis av ansökningarna upprätta ett tågplaneförslag för den följande tågplaneperioden inom fyra månader från utgången av tiden för ansökan om bankapacitet. I tågplaneförslaget kan tas in uppgifter om den bankapacitet som en sökande föreslås bli beviljad endast i den omfatt-

Trafikverket ska på basis av ansökningarna upprätta ett tågplaneförslag för den följande tågplaneperioden inom fyra månader från utgången av tiden för ansökan om bankapacitet. I tågplaneförslaget kan tas in uppgifter om den bankapacitet som en sökande föreslås bli beviljad endast i den omfattning och med

ning och med de begränsningar som användningen av bankapaciteten förutsätter för genomförande av trafikledningen.

Tågplaneförslaget skall i första hand grunda sig på att den sökta bankapaciteten beviljas, förutsatt att de mot bankapaciteten svarande tågplanerna gör det möjligt att bedriva järnvägstrafik i enlighet med de tekniska kraven och säkerhetskraven. Banförvaltningscentralen kan emellertid i syfte att förbättra tilldelningen av bankapacitet erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller. Bankapacitet kan också lämnas outdelad, om det för tågplaneperioden behövs reservkapacitet på grund av den prioritetsordning som gäller för järnvägstrafiken.

Banförvaltningscentralen skall sända tågplaneförslaget för kännedom till dem som har ansökt om bankapacitet inom den tid som avses i 1 mom. samt bereda sökandena tillfälle att bli hörda inom 30 dagar från det att tågplaneförslaget har sänts för kännedom. De kunder som skaffar järnvägstransporttjänster inom godstrafiken och de sammanslutningar som representerar dem som köper järnvägstransporttjänster har rätt att ge utlåtande om tågplaneförslaget under den ovan nämnda tiden på 30 dagar, som för dessa parter del börjar löpa när det i Banförvaltningscentralens föreskriftssamling publiceras ett meddelande om att tågplaneförslaget har färdigställts.

22 §

Tilldelning av bankapacitet

Banförvaltningscentralen skall på basis av tågplaneförslaget samt hörandet enligt 21 § 3 mom. besluta om tilldelning av bankapacitet på likvärdiga och icke-diskriminerande grunder. Centralen skall då särskilt beakta persontrafikens, godstrafikens samt banhållningens behov liksom även ett effektivt utnyttjande av bannätet. Beslutet skall, om inte annat följer av detta kapitel, fattas också med beaktande av prioritetsordningen för särskild och överbelastad bankapacitet.

de begränsningar som användningen av bankapaciteten förutsätter för genomförande av trafikledningen.

Tågplaneförslaget ska i första hand grunda sig på att den sökta bankapaciteten beviljas, förutsatt att de mot bankapaciteten svarande tågplanerna gör det möjligt att bedriva järnvägstrafik i enlighet med de tekniska kraven och säkerhetskraven. *Trafikverket* kan emellertid i syfte att förbättra tilldelningen av bankapacitet erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller. Bankapacitet kan också lämnas outdelad, om det för tågplaneperioden behövs reservkapacitet på grund av den prioritetsordning som gäller för järnvägstrafiken.

Trafikverket ska sända tågplaneförslaget för kännedom till dem som har ansökt om bankapacitet inom den tid som avses i 1 mom. samt bereda sökandena tillfälle att bli hörda inom 30 dagar från det att tågplaneförslaget har sänts för kännedom. De kunder som skaffar järnvägstransporttjänster inom godstrafiken och de sammanslutningar som representerar dem som köper järnvägstransporttjänster har rätt att ge utlåtande om tågplaneförslaget under den ovan nämnda tiden på 30 dagar, som för dessa parter del börjar löpa när det i *Trafikverkets* föreskriftssamling publiceras ett meddelande om att tågplaneförslaget har färdigställts.

22 §

Tilldelning av bankapacitet

Trafikverket ska på basis av tågplaneförslaget samt hörandet enligt 21 § 3 mom. besluta om tilldelning av bankapacitet på likvärdiga och icke-diskriminerande grunder. *Trafikverket* ska då särskilt beakta persontrafikens, godstrafikens samt banhållningens behov liksom även ett effektivt utnyttjande av bannätet. Beslutet ska, om inte annat följer av detta kapitel, fattas också med beaktande av prioritetsordningen för särskild och överbelastad bankapacitet.

23 §

Brådskande bankkapacitet

Om en sökande som ansöker om bankkapacitet eller en sammanslutning som bedriver museitrafik behöver tillfällig bankkapacitet utan dröjsmål för en eller flera järnvägslinjer, kan den hos Banförvaltningscentralen ansöka om brådskande bankkapacitet. Bankkapacitet som avses i denna paragraf kan sökas hos Banförvaltningscentralen inom den tid som bestäms genom förordning av statsrådet. Centralen skall härvid ge ett beslut på ansökan om bankkapacitet inom fem arbetsdagar från det att ansökan lämnades in.

Banförvaltningscentralen skall bevilja den sökta bankkapaciteten om tillräcklig bankkapacitet kan anvisas för det ändamål som anges i ansökan. Om inte annat följer av 22 § 1 mom. skall bankkapaciteten beviljas den som först har ansökt om den.

23 §

Brådskande bankkapacitet

Om en sökande som ansöker om bankkapacitet eller en sammanslutning som bedriver museitrafik behöver tillfällig bankkapacitet utan dröjsmål för en eller flera järnvägslinjer, kan den hos *Trafikverket* ansöka om brådskande bankkapacitet. Bankkapacitet som avses i denna paragraf kan sökas hos *Trafikverket* inom den tid som bestäms genom förordning av statsrådet. *Trafikverket* ska härvid ge ett beslut på ansökan om bankkapacitet inom fem arbetsdagar från det att ansökan lämnades in.

Trafikverket ska bevilja den sökta bankkapaciteten om tillräcklig bankkapacitet kan anvisas för det ändamål som anges i ansökan. Om inte annat följer av 22 § 1 mom. ska bankkapaciteten beviljas den som först har ansökt om den.

24 §

Utnyttjande och återkallande av bankkapacitet

Den som ansökt om bankkapacitet får inte överlåta beviljad bankkapacitet till någon annan. Om ett järnvägsföretag utnyttjar beviljad bankkapacitet i strid med detta moment, skall Banförvaltningscentralen till denna del återkalla den bankkapacitet som sökanden har beviljats.

Banförvaltningscentralen ger närmare föreskrifter om tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankkapaciteten separat för varje järnvägslinje. Centralen kan återkalla beviljad bankkapacitet eller en del av den, om sökanden under en tid av minst 30 dagar har utnyttjat bankkapaciteten mindre än tröskelkvoten för en järnvägslinje eller en del därav förutsätter.

Bankkapacitet får emellertid inte återkallas om den har blivit utnyttjad av andra än ekonomiska skäl som inte är beroende av sökanden eller av det järnvägsföretag som utnyttjar bankkapaciteten. Banförvaltningscentralen kan

24 §

Utnyttjande och återkallande av bankkapacitet

Den som ansökt om bankkapacitet får inte överlåta beviljad bankkapacitet till någon annan. Om ett järnvägsföretag utnyttjar beviljad bankkapacitet i strid med detta moment, ska *Trafikverket* till denna del återkalla den bankkapacitet som sökanden har beviljats.

Trafikverket ger närmare föreskrifter om tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankkapaciteten separat för varje järnvägslinje. *Trafikverket* kan återkalla beviljad bankkapacitet eller en del av den, om sökanden under en tid av minst 30 dagar har utnyttjat bankkapaciteten mindre än tröskelkvoten för en järnvägslinje eller en del av den förutsätter.

Bankkapacitet får emellertid inte återkallas om den har blivit utnyttjad av andra än ekonomiska skäl som inte är beroende av sökanden eller av det järnvägsföretag som utnyttjar bankkapaciteten. *Trafikverket* kan alltid åter-

alltid återkalla bankapacitet för sådan tid då järnvägsföretaget inte har något säkerhetsintyg för järnvägstrafik.

Banförvaltningscentralen kan helt eller delvis ta bankapacitet ur bruk på en järnvägslinje som till följd av ett tekniskt fel i bannätet, en olyckshändelse eller ett skadefall tillfälligt tagits ur bruk. Banförvaltningscentralen skall då i mån av möjlighet erbjuda den som innehar bankapacitet alternativa järnvägslinjer. Centralen är emellertid inte skyldig att betala ersättning för eventuell skada till den som innehar bankapacitet, om inte annat avtalats med stöd av 25 §.

25 §

Avtal om användning av bannätet

Banförvaltningscentralen ska ingå avtal om användning av bannätet med järnvägsoperatören. I avtalet ska man komma överens om användningen av de i 13 § avsedda tjänster som Banförvaltningscentralen tillhandahåller och andra praktiska arrangemang i anknytning till drivandet av järnvägstrafiken samt om de ersättningar och de ersättningsgrunder som avses i 14 a §.

Banförvaltningscentralen ska ingå användningsavtal med varje järnvägsoperatör på lika och skäliga villkor. Genom avtalet ska man främja en effektiv användning av bannätet och punktlighet i järnvägstrafiken och en minskning av de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen. Avtalen ingås för varje tågplanepериод med beaktande av den bankapacitet som beviljats för perioden. Ett avtal kan ändras om de beslut om tilldelning av bankapacitet som gjorts under tågplanepериоден eller andra faktorer som inverkar på avtalet kräver det.

Banförvaltningscentralen får inte ingå ett användningsavtal innan järnvägsoperatören uppfyller de villkor för inledande av järnvägstrafik som anges i 12 §.

kalla bankapacitet för sådan tid då järnvägsföretaget inte har något säkerhetsintyg för järnvägstrafik.

Trafikverket kan helt eller delvis ta bankapacitet ur bruk på en järnvägslinje som till följd av ett tekniskt fel i bannätet, en olyckshändelse eller ett skadefall tillfälligt tagits ur bruk. *Trafikverket* ska då i mån av möjlighet erbjuda den som innehar bankapacitet alternativa järnvägslinjer. *Trafikverket* är emellertid inte skyldigt att betala ersättning för eventuell skada till den som innehar bankapacitet, om inte annat avtalats med stöd av 25 §.

25 §

Avtal om användning av bannätet

Trafikverket ska ingå avtal om användning av bannätet med järnvägsoperatören. I avtalet ska man komma överens om användningen av de i 13 § avsedda tjänster som *Trafikverket* tillhandahåller och andra praktiska arrangemang i anknytning till drivandet av järnvägstrafiken samt om de ersättningar och de ersättningsgrunder som avses i 14 a §.

Trafikverket ska ingå användningsavtal med varje järnvägsoperatör på lika och skäliga villkor. Genom avtalet ska man främja en effektiv användning av bannätet och punktlighet i järnvägstrafiken och en minskning av de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen. Avtalen ingås för varje tågplanepериод med beaktande av den bankapacitet som beviljats för perioden. Ett avtal kan ändras om de beslut om tilldelning av bankapacitet som gjorts under tågplanepериоден eller andra faktorer som inverkar på avtalet kräver det.

Trafikverket får inte ingå ett användningsavtal innan järnvägsoperatören uppfyller de villkor för inledande av järnvägstrafik som anges i 12 §.

26 §

Trafikledning

Banförvaltningscentralen svarar för trafikledningen på bannätet.

Banförvaltningscentralen ser till att trafikledningstjänsterna tillhandahålls på lika villkor samt ordnar den riksomfattande övervakningen och samordningen av trafikledningstjänsterna. Centralen ordnar de övriga trafikledningstjänsterna själv eller skaffar dem av offentliga eller privata serviceproducenter.

Banförvaltningscentralen kan också med innehavaren av en privat spåranläggning avtala om ordnande av trafikledning på anläggningen eller på en del av denna.

27 §

Grunderna för järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet

Banförvaltningscentralen, järnvägsoperatörer och företag som utför banhållningsarbete ansvarar i sin verksamhet för ett säkert utnyttjande av järnvägssystemet och riskhanteringen i samband med det. Banförvaltningscentralen och järnvägsföretag skall ha en organisation som garanterar säkerheten och ett sådant säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 §.

Järnvägssystemets lägsta säkerhetsnivå bestäms i de gemensamma säkerhetsmål som avses i artikel 7 i järnvägssäkerhetsdirektivet. Järnvägsverket skall vid behov ändra sina föreskrifter om järnvägssäkerhet så att de gemensamma säkerhetsmålen kan uppnås.

De delsystem och driftskompatibilitetskomponenter som används inom järnvägssystemet skall överensstämja med de väsentliga kraven och de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet som kompletterar dem eller med Järnvägsverkets föreskrifter. Dessa krav skall iakttas vid utformning, tillverkning, utsläppande på marknaden, ibruktagande, ombyggnad, modernisering och drift av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter.

26 §

Trafikledning

Trafikverket svarar för trafikledningen på bannätet.

Trafikverket ser till att trafikledningstjänsterna tillhandahålls på lika villkor samt ordnar den riksomfattande övervakningen och samordningen av trafikledningstjänsterna. *Trafikverket* ordnar de övriga trafikledningstjänsterna själv eller skaffar dem av offentliga eller privata serviceproducenter.

Trafikverket kan också med innehavaren av en privat spåranläggning avtala om ordnande av trafikledning på anläggningen eller på en del av denna.

27 §

Grunderna för järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet

Trafikverket, järnvägsoperatörer och företag som utför banhållningsarbete ansvarar i sin verksamhet för ett säkert utnyttjande av järnvägssystemet och riskhanteringen i samband med det. *Trafikverket* och järnvägsföretag ska ha en organisation som garanterar säkerheten och ett sådant säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 §.

Järnvägssystemets lägsta säkerhetsnivå bestäms i de gemensamma säkerhetsmål som avses i artikel 7 i järnvägssäkerhetsdirektivet. *Trafiksäkerhetsverket* ska vid behov ändra sina föreskrifter om järnvägssäkerhet så att de gemensamma säkerhetsmålen kan uppnås.

De delsystem och driftskompatibilitetskomponenter som används inom järnvägssystemet ska överensstämja med de väsentliga kraven och de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet som kompletterar dem eller med *Trafiksäkerhetsverkets* föreskrifter. Dessa krav ska iakttas vid utformning, tillverkning, utsläppande på marknaden, ibruktagande, ombyggnad, modernisering och drift av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter. Närmare bestämmelser om väsentliga krav utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Krav som gäller järnvägssystemet

Järnvägsverket kan för säkerställande av järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet meddela närmare föreskrifter om

- 1) trafiken på bannätet,
- 2) banhållningen, bananordningar och bankonstruktioner,
- 3) rullande materiel och dess användning i trafik.

Järnvägsverket utfärdar närmare föreskrifter om hur de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet skall genomföras i Finland. För genomförandet av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten som gäller behörighetsvillkoren för dem som sköter trafiksäkerhetsuppgifter på bannätet gäller dock vad som i övrigt föreskrivs om dem.

Järnvägsverket kan av särskilt vägande skäl bevilja tillstånd att avvika från de föreskrifter som det meddelat med stöd av 2 mom., förutsatt att järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. Beslutet kan innehålla villkor och begränsningar för att trygga säkerheten.

29 §

Tillsyn över säkerhetsmålen

Järnvägsverket följer hur de gemensamma säkerhetsmålen nås och hur järnvägssäkerhetens utvecklas. Verket redogör i sin årsberättelse för de säkerhetsindikatorer som uppräknas i bilaga I till järnvägssäkerhetsdirektivet. Det publicerar en årsberättelse över sin verksamhet under det föregående året och sänder den till ministeriet och Europeiska järnvägsbyrån före den 30 september.

Banförvaltningscentralen och järnvägsföretagen skall varje år utarbeta en säkerhetsrapport med uppgifter om hur säkerhetsmålen uppnåddes året innan. Rapporten skall tillställas Järnvägsverket senast den 30 juni.

Närmare föreskrifter om gemensamma säkerhetsindikatorer, Järnvägsverkets årsberättelse och Banförvaltningscentralens och järn-

28 §

Krav som gäller järnvägssystemet

Trafiksäkerhetsverket kan för säkerställande av järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet meddela närmare föreskrifter om

- 1) trafiken på bannätet,
- 2) banhållningen, bananordningar och bankonstruktioner,
- 3) rullande materiel och dess användning i trafik.

Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter om hur de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska genomföras i Finland. För genomförandet av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten som gäller behörighetsvillkoren för dem som sköter trafiksäkerhetsuppgifter på bannätet gäller dock vad som i övrigt föreskrivs om dem.

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilt vägande skäl bevilja tillstånd att avvika från de föreskrifter som det meddelat med stöd av 2 mom., förutsatt att järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. Beslutet kan innehålla villkor och begränsningar för att trygga säkerheten.

29 §

Tillsyn över säkerhetsmålen

Trafiksäkerhetsverket följer hur de gemensamma säkerhetsmålen nås och hur järnvägssäkerheten utvecklas. Verket redogör i sin årsberättelse för de säkerhetsindikatorer som uppräknas i bilaga I till järnvägssäkerhetsdirektivet. Det publicerar en årsberättelse över sin verksamhet under det föregående året och sänder den till ministeriet och Europeiska järnvägsbyrån före den 30 september.

Trafikverket och järnvägsföretagen ska varje år utarbeta en säkerhetsrapport med uppgifter om hur säkerhetsmålen uppnåddes året innan. Rapporten ska tillställas *Trafiksäkerhetsverket* senast den 30 juni.

Närmare föreskrifter om gemensamma säkerhetsindikatorer, *Trafiksäkerhetsverkets* årsberättelse och *Trafikverkets* och järnvägs-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vägsföretagens säkerhetsrapporter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

företagens säkerhetsrapporter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

30 §

*Säkerhetsstyrningssystem**Säkerhetsstyrningssystem*

Järnvägsföretag och Banförvaltningscentralen skall ha ett säkerhetsstyrningssystem som överensstämmer med bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssäkerhet och uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som uppställs i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Systemet skall säkerställa hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet.

Järnvägsföretag, *andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkare* och *Trafikverket* ska ha ett säkerhetsstyrningssystem som överensstämmer med bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssäkerhet och uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som uppställs i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Systemet ska säkerställa hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet.

Vid utarbetandet av ett järnvägsföretags säkerhetsstyrningssystem skall hänsyn tas till arten och omfattningen av den verksamhet som företaget bedriver. I Banförvaltningscentralens säkerhetsstyrningssystem skall hänsyn tas till den inverkan järnvägsföretagens verksamhet har på bannätet samt tillses att alla järnvägsföretag kan bedriva verksamhet i enlighet med de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet och nationella säkerhetsbestämmelser samt i enlighet med de villkor som fastställs i säkerhetsintyget. Järnvägsföretag och Banförvaltningscentralen skall omedelbart underrätta Järnvägsverket om väsentliga ändringar i säkerhetsstyrningssystemet.

Vid utarbetandet av ett järnvägsföretags och *andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkares* säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till arten och omfattningen av den verksamhet som företaget bedriver. I *Trafikverkets* säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till den inverkan järnvägsföretagens verksamhet har på bannätet samt tillses att alla järnvägsföretag kan bedriva verksamhet i enlighet med de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet och nationella säkerhetsbestämmelser samt i enlighet med de villkor som fastställs i säkerhetsintyget. Järnvägsföretag och *Trafikverket* ska omedelbart underrätta *Trafiksäkerhetsverket* om väsentliga ändringar i säkerhetsstyrningssystemet.

Järnvägsföretagets verkställande direktör eller en annan person som ansvarar för den operativa ledningen och Banförvaltningscentralens överdirektör ansvarar för ibruktagandet och upprätthållandet av säkerhetsstyrningssystemet inom den organisation de leder.

Järnvägsföretagets verkställande direktör eller en annan person som ansvarar för den operativa ledningen, den person som ansvarar för en annan verksamhetsidkares verksamhet och *Trafikverkets direktör med ansvar för järnvägsområdet* ansvarar för ibruktagandet och upprätthållandet av säkerhetsstyrningssystemet inom den organisation de leder.

31 §

31 §

*Säkerhetsintyg**Säkerhetsintyg*

Ett järnvägsföretag skall för bedrivande av järnvägstrafik ha ett säkerhetsintyg som kan

Ett järnvägsföretag ska för bedrivande av järnvägstrafik ha ett säkerhetsintyg som be-

omfatta bannätet i sin helhet eller en del av det. På de villkor som föreskrivs i denna paragraf skall Järnvägsverket på ansökan bevilja ett säkerhetsintyg eller godkänna ett i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet beviljat säkerhetsintyg för högst fem år i sänder. När det gäller ett säkerhetsintyg som har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan Järnvägsverket kräva tilläggsutredning av sökanden om den trafik eller övriga verksamhet som sökanden har för avsikt att bedriva i Finland.

Järnvägsverket skall bevilja sökanden ett säkerhetsintyg, om

1) sökanden har ett säkerhetsstyrningssystem och ett annat motsvarande system för sina interna arrangemang för att säkerställa att bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägstrafik iakttas,

2) sökandens för trafiksäkerheten ansvariga ledning och personal är kompetent och har nödvändig yrkesutbildning för denna uppgift,

3) sökandens rullande materiel uppfyller de krav som uppställts samt dess service och underhåll har ordnats på behörigt sätt,

4) sökanden har tillräcklig försäkring eller motsvarande arrangemang enligt 11 §.

Sökanden skall för beviljande eller godkännande av ett säkerhetsintyg tillställa Järnvägsverket utredningar om att de villkor som anges i 2 mom. uppfylls samt vid behov de förklaringar som avses i bilaga IV till järnvägssäkerhetsdirektivet för erhållande av den nätspecifika delen av säkerhetsintyget.

Järnvägsverket godkänner genom säkerhetsintyget eller ett särskilt beslut järnvägsföretagets säkerhetsstyrningssystem och järnvägsföretagets interna anvisningar om trygghet av säkerheten för järnvägsföretagets trafik och övriga verksamhet.

Järnvägsverket kan bevilja eller godkänna ett järnvägsföretags säkerhetsintyg att gälla statens bannät i dess helhet eller enskilda järnvägslinjer. I säkerhetsintyget kan också i övrigt tas in villkor som gäller järnvägstrafikens säkerhet och som utgår från att järnvägstrafikens säkerhet skall tryggas, med beaktande av arten och omfattningen av den verksamhet som sökanden bedriver. Järnvägsverket kan ändra säkerhetsintyget eller en del av det om bestämmelserna eller föreskrifterna

står av en A- och en B-del. En museitrafikoperatör och ett sådant banhållningsföretag i vars banhållning ingår trafik på bannätet ska också ha ett säkerhetsintyg.

Ett järnvägsföretag, en museitrafikoperatör eller ett i 1 mom. avsett banhållningsföretag som har för avsikt att inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland ska ansöka om säkerhetsintygets A- och B-del hos Trafiksäkerhetsverket. En sökande som innehar en giltig A-del till säkerhetsintyget vilken har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ansöka om säkerhetsintygets B-del hos Trafiksäkerhetsverket innan sökanden kan inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland. Till ansökan ska den som ansöker om säkerhetsintyg föga utredning om uppfyllandet av förutsättningarna för säkerhetsintyg och specifikera om ansökan gäller hela bannätet eller en del av det. Dessutom ska sökanden i sin ansökan meddela om ansökan gäller person- eller godstrafik eller bådadera. Sökanden ska på verkets begäran utan dröjsmål sända behövliga tilläggsuppgifter för avgörande av ärendet till verket.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets A-del om sökanden har ett säkerhetsstyrningssystem enligt 30 §.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets B-del, om

1) sökanden visar att den uppfyller de bestämmelser och föreskrifter om användningen av bannätet som gäller den del av nätet där sökanden ämnar bedriva trafik eller trafikera och visar att den med sitt säkerhetsstyrningssystem kan säkerställa att bestämmelserna och föreskrifterna iakttas,

2) sökanden visar att dess personalgrupper och personalgrupperna hos den underleverantör som sökanden använder är utbildade och kompetenta för sin uppgift enligt bestämmelserna,

3) sökanden visar att den rullande materiel som används stämmer överens med bestämmelserna och att dess service och underhåll har ordnats på behörigt sätt.

Med säkerhetsintygets A-del godkänner Trafiksäkerhetsverket säkerhetsintygshavarens säkerhetsstyrningssystem och med säkerhetsintygets B-del innehavarens handlingar och arrangemang som anknyter till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om järnvägssystemets säkerhet väsentligt ändras.

Om arten eller omfattningen av den järnvägstrafik som ett järnvägsföretag bedriver förändras i något väsentligt avseende, skall företaget ansöka om ett nytt säkerhetsintyg eller lämna in en begäran om att Järnvägsverket skall godkänna säkerhetsintyget på nytt.

32 §

Banförvaltningscentralens säkerhetstillstånd

Banförvaltningscentralen skall ha ett av Järnvägsverket beviljat säkerhetstillstånd för projektering, byggande och underhåll av statens bannät. På de villkor som föreskrivs i denna paragraf skall Järnvägsverket bevilja Banförvaltningscentralen ett säkerhetstillstånd för högst fem år i sänder. Järnvägsverket beviljar säkerhetstillståndet, om Banförvaltningscentralen med sitt säkerhetsstyrningssystem och övriga arrangemang visar att den kan trygga en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av bannätet. Dessutom skall Banförvaltningscentralen ha en sakkunnig och kompetent säkerhetsansvarig ledning och övrig personal.

För att få säkerhetstillstånd skall Banförvaltningscentralen tillstålla Järnvägsverket uppgifter om

1) säkerhetsstyrningssystemet och övriga interna säkerhetsarrangemang för tryggnad av en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av statens bannät samt säkerställande av att bestämmelserna och föreskrifterna om förvaltningen av bannätet iaktas,

2) den säkerhetsansvariga ledningens och personalens kompetens och yrkesutbildning.

Järnvägsverket godkänner med sitt säkerhetstillstånd eller ett särskilt beslut Banför-

uppfyllandet av de villkor som föreskrivs i 4 mom. Verket kan i säkerhetsintyget införa villkor för säkerheten i järnvägssystemet. Genom villkoren säkras järnvägssystemets säkerhet med beaktande av arten och omfattningen av sökandens verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetsintyget för högst fem år i sänder. Verket kan se över säkerhetsintyget eller en del av det om bestämmelserna eller föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet ändras väsentligt. Om arten eller omfattningen av den verksamhet som innehavaren av ett säkerhetsintyg bedriver förändras i något väsentligt avseende, ska innehavaren begära att verket godkänner säkerhetsintyget på nytt till de delar som ändringen inverkar på villkoren i säkerhetsintyget.

32 §

Trafiksäkerhetsverkets säkerhetstillstånd

Trafikverket ska ha ett av Trafiksäkerhetsverket beviljat säkerhetstillstånd för projektering, byggande och underhåll av statens bannät. På de villkor som föreskrivs i denna paragraf ska Trafiksäkerhetsverket bevilja Trafikverket ett säkerhetstillstånd för högst fem år i sänder. Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetstillståndet, om Trafikverket med sitt säkerhetsstyrningssystem och övriga arrangemang visar att det kan trygga en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av bannätet. Dessutom ska Trafikverket ha en sakkunnig och kompetent säkerhetsansvarig ledning och övrig personal.

För att få säkerhetstillstånd ska Trafikverket tillstålla Trafiksäkerhetsverket uppgifter om

1) säkerhetsstyrningssystemet och övriga interna säkerhetsarrangemang för tryggnad av en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av statens bannät samt säkerställande av att bestämmelserna och föreskrifterna om förvaltningen av bannätet iaktas,

2) den säkerhetsansvariga ledningens och personalens kompetens och yrkesutbildning.

Trafiksäkerhetsverket godkänner med sitt säkerhetstillstånd eller ett särskilt beslut Tra-

valtningscentralens säkerhetsstyrningssystem och Banförvaltningscentralens interna och andra anvisningar om nödvändiga särskilda förutsättningar för säker projektering, säkert underhåll och säker användning av bannätet.

Järnvägsverket kan ändra Banförvaltningscentralens säkerhetstillstånd, om bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet väsentligt ändras.

33 §

Behandling av ärenden angående säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd samt ändring eller återkallande av dessa

Järnvägsverket skall fatta beslut om en ansökan som gäller beviljande eller godkännande av säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd inom fyra månader från det att sökanden har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Beslut om säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd skall dock alltid fattas inom tolv månader från det att ansökan mottagits.

Ett järnvägsföretag skall omedelbart underätta Järnvägsverket om ändringar som inverkar på säkerhetsintyget och då det anställer nya personalkategorier som sköter säkerhetsuppgifter eller tar i bruk ny rullande materiel. Banförvaltningscentralen skall omedelbart underrätta Järnvägsverket om väsentliga ändringar av bannätet, dess anläggningar eller underhållet eller förfaranden gällande det samt om övriga betydande förändringar som inverkar på säkerhetstillståndet.

Järnvägsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg ändra ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Banförvaltningscentralen ändra centralens säkerhetstillstånd, om förutsättningarna för beviljande av intyget eller tillståndet har förändrats.

Järnvägsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg tills vidare eller för viss tid återkalla ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Banförvaltningscentralen tills vidare eller för viss tid återkalla Banförvaltningscentralens säkerhetstillstånd eller ett godkännande av ett sä-

fikverkets säkerhetsstyrningssystem och *Trafikverkets* interna och andra anvisningar om nödvändiga särskilda förutsättningar för säker projektering, säkert underhåll och säker användning av bannätet.

Trafiksäkerhetsverket kan ändra *Trafikverkets* säkerhetstillstånd, om bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet väsentligt ändras.

33 §

Behandling av ärenden angående säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd samt ändring eller återkallande av dessa

Trafiksäkerhetsverket ska fatta beslut om en ansökan som gäller beviljande eller godkännande av säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd inom fyra månader från det att sökanden har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Beslut om säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader från det att ansökan mottagits.

Ett järnvägsföretag ska omedelbart underätta *Trafiksäkerhetsverket* om ändringar som inverkar på säkerhetsintyget och då det anställer nya personalkategorier som sköter säkerhetsuppgifter eller tar i bruk ny rullande materiel. *Trafikverket* ska omedelbart underrätta *Trafiksäkerhetsverket* om väsentliga ändringar av bannätet, dess anläggningar eller underhållet eller förfaranden gällande det samt om övriga betydande förändringar som inverkar på säkerhetstillståndet.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg ändra ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört *Trafikverket* ändra *Trafikverkets* säkerhetstillstånd, om förutsättningarna för beviljande av intyget eller tillståndet har förändrats.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg tills vidare eller för viss tid återkalla ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört *Trafikverket* tills vidare eller för viss tid återkalla *Trafikverkets* säkerhetstillstånd eller ett godkännande av ett säkerhetsintyg som

kerhetsintyg som har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om innehavaren av intyget eller tillståndet inte längre uppfyller villkoren för erhållande av säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd eller allvarligt bryter mot de skyldigheter som bestäms eller föreskrivs för den.

har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om innehavaren av intyget eller tillståndet inte längre uppfyller villkoren för erhållande av säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd eller allvarligt bryter mot de skyldigheter som bestäms eller föreskrivs för den.

34 §

Behörighetsvillkor för trafiksäkerhetspersonal

De som framför rullande järnvägsmateriel, de som deltar i trafikledningen samt övriga som direkt sköter trafiksäkerhetsuppgifter inom järnvägssystemet skall till sitt hälsotillstånd, sin utbildning och sin övriga kompetens vara lämpliga att sköta uppgifterna i enlighet med vad som särskilt bestäms eller föreskrivs.

Andra som sköter uppgifter som påverkar järnvägssystemets trafiksäkerhet skall till sitt hälsotillstånd, sin utbildning och sin övriga kompetens vara lämpliga att sköta uppgifterna på behörigt sätt. De skall ha fyllt minst 18 och högst 65 år och också i övrigt vara lämpliga för sin uppgift.

Järnvägsföretag, internationella sammanslutningar av järnvägsföretag och företag som sköter banhållningen skall utfärda ett kompetensbevis till en anställd som uppfyller de behörighetsvillkor som anges i 2 mom. Den som utfärdar kompetensbevis är skyldig att föra ett kompetensregister över de anställda som har fått ett kompetensbevis. På förande av registret tillämpas 16—20 § i lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (1167/2004).

Järnvägsverket kan meddela närmare föreskrifter om behörighetsvillkor för personer som avses i 2 mom., om inte något annat bestäms eller föreskrivs om villkoren. Järnvägsverket kan av särskilda skäl bevilja dispens i fråga om de föreskrifter som verket utfärdat med stöd av detta moment. Dispensen får i så fall inte äventyra säkerheten i järnvägstrafiken.

34 §

Behörighetsvillkor för trafiksäkerhetspersonal

(upphävs)

35 §

Tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem

Innan ett strukturellt delsystem i järnvägs-systemet kan tas i bruk skall Järnvägsverket ha beviljat ett tillstånd för ibruktagande av delsystemet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland. Bestämmelserna om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem i denna paragraf gäller även strukturella delsystem som används på privata spåranläggningar.

Järnvägsverket skall bevilja tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem om det uppfyller den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet. Dessutom skall delsystemet uppfylla kraven i de föreskrifter som Järnvägsverket utfärdar med stöd av 28 §, om de gäller delsystemet i fråga. Järnvägsverket får även godkänna ibruktagandet av ett strukturellt delsystem i samband med att säkerhetsstyrningssystemet godkänns.

En plan som gäller ombyggnad eller modernisering av ett delsystem ska lämnas till Järnvägsverket. Verket beslutar utifrån planen om arbetena är så betydande att ett nytt tillstånd för ibruktagande är nödvändigt. Om ett nytt tillstånd behövs, beslutar Järnvägsverket i vilken omfattning de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska tillämpas på projektet.

Tillstånd för ibruktagande kan beviljas tills vidare eller också för viss tid, om de utredningar som gäller delsystemet av tekniska eller andra motsvarande orsaker till vissa delar finns tillgängliga först efter utsatt tid.

Järnvägsverket kan ta in begränsningar och villkor i tillståndet för ibruktagande för tryggnad av säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet. Villkoren i ett tillstånd för ibruktagande får inte stå i strid med de väsentliga kraven.

Om ett delsystem inte längre uppfyller de krav som ställts på systemet eller om tillståndsinnehavaren inte iakttar begränsningarna eller villkoren i tillståndet, ska Järnvägsverket uppmana tillståndsinnehavaren att inom skälig tid rätta till de fel eller försum-

35 §

Tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem

Innan ett strukturellt delsystem i järnvägs-systemet kan tas i bruk ska *Trafiksäkerhetsverket* ha beviljat ett tillstånd för ibruktagande av delsystemet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland. Bestämmelserna i denna paragraf om tillstånd för ibruktagandet av ett strukturellt delsystem gäller även strukturella delsystem som används på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem om det uppfyller den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet. Dessutom ska delsystemet uppfylla kraven i de föreskrifter som *Trafiksäkerhetsverket* utfärdar med stöd av 28 §, om de gäller delsystemet i fråga. *Trafiksäkerhetsverket* får även godkänna ibruktagandet av ett strukturellt delsystem i samband med att säkerhetsstyrningssystemet godkänns.

En plan som gäller ombyggnad eller modernisering av ett delsystem ska lämnas till *Trafiksäkerhetsverket*. Verket beslutar utifrån planen om arbetena är så betydande att ett nytt tillstånd för ibruktagande är nödvändigt. Om ett nytt tillstånd behövs, beslutar verket i vilken omfattning de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska tillämpas på projektet.

Tillstånd för ibruktagande kan beviljas tills vidare eller också för viss tid, om de utredningar som gäller delsystemet av tekniska eller andra motsvarande orsaker till vissa delar finns tillgängliga först efter utsatt tid.

Trafiksäkerhetsverket kan ta in begränsningar och villkor i tillståndet för ibruktagande för tryggnad av säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet. Villkoren i ett tillstånd för ibruktagande får inte stå i strid med de väsentliga kraven.

Om ett delsystem inte längre uppfyller de krav som ställts på systemet eller om tillståndsinnehavaren inte iakttar begränsningarna eller villkoren i tillståndet, ska *Trafiksäkerhetsverket* uppmana tillståndsinnehavaren att inom skälig tid rätta till de fel eller för-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

melser som upptäckts. Om tillståndsinnehavaren inte har rättat till ett fel eller en försummelse inom utsatt tid, kan verket återkalla tillståndet för ibruktagande helt och hållet eller för en viss tid.

35 a §

Användningstillstånd för byggtiden

Om avsikten är att använda något annat delsystem än delsystemet för rullande materiel innan det tillstånd för ibruktagande som avses i 35 § har beviljats, ska användningstillstånd för byggtiden sökas hos Järnvägsverket. Verket kan bevilja tillstånd när det gäller ett moderniserings- eller ombyggnadsprojekt som färdigställs etappvis, om delsystemet behövs användas för att trygga tillräckliga trafikförbindelser och järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. För bedömning av förutsättningarna för ett användningstillstånd för byggtiden ska sökanden lämna Järnvägsverket en beskrivning av trafikbehovet och de planerade arbetena samt av de åtgärder med vilka säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas.

Användningstillstånd för byggtiden får beviljas för högst tre år åt gången. Järnvägsverket får ta in sådana begränsningar och villkor i tillståndet genom vilka säkerheten och kompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas. Järnvägsverket ska underrättas om det under den tid tillståndet gäller sker ändringar i sådana omständigheter som inverkar på säkerheten, driftskompatibiliteten eller förutsättningarna för tillståndet, så att Järnvägsverket kan bedöma om villkoren eller begränsningarna i tillståndet ska ändras. Järnvägsverket kan då kräva att en ansökan om nytt tillstånd lämnas in inom en av verket utsatt skälig tid.

summelser som upptäckts. Om tillståndsinnehavaren inte har rättat till ett fel eller en försummelse inom utsatt tid, kan verket återkalla tillståndet för ibruktagande helt och hållet eller för en viss tid.

35 a §

Användningstillstånd för byggtiden

Om avsikten är att använda något annat delsystem än delsystemet för rullande materiel innan det tillstånd för ibruktagande som avses i 35 § har beviljats, ska användningstillstånd för byggtiden sökas hos *Trafiksäkerhetsverket*. Verket kan bevilja tillstånd när det gäller ett moderniserings- eller ombyggnadsprojekt som färdigställs etappvis, om delsystemet behöver användas för att trygga tillräckliga trafikförbindelser och järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. För bedömning av förutsättningarna för ett användningstillstånd för byggtiden ska sökanden lämna *Trafiksäkerhetsverket* en beskrivning av trafikbehovet och de planerade arbetena samt av de åtgärder med vilka säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas.

Användningstillstånd för byggtiden får beviljas för högst tre år åt gången. *Trafiksäkerhetsverket* får ta in sådana begränsningar och villkor i tillståndet genom vilka säkerheten och kompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas. *Trafiksäkerhetsverket* ska underrättas om det under den tid tillståndet gäller sker ändringar i sådana omständigheter som inverkar på säkerheten, driftskompatibiliteten eller förutsättningarna för tillståndet, så att *Trafiksäkerhetsverket* kan bedöma om villkoren eller begränsningarna i tillståndet ska ändras. *Trafiksäkerhetsverket* kan då kräva att en ansökan om nytt tillstånd lämnas in inom en av verket utsatt skälig tid.

36 §

Vissa bestämmelser om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem och om godkännande av en driftskompatibilitetskomponent

Ett strukturellt delsystem som har beviljats tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall ha Järnvägsverkets tillstånd för ibruktagande innan det tas i bruk.

Järnvägsverket kan på ansökan bevilja ett typspecifikt godkännande för en driftskompatibilitetskomponent, om komponenten uppfyller de krav som bestämts eller föreskrivits med stöd av 28 §, och om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland.

37 §

Register över rullande materiel

Järnvägsverket för i syfte att främja järnvägssystemets säkerhet och för att kunna identifiera den rullande materielen ett register för övervakning av den rullande materielens trafikvärdighet och trafiksäkerhet. Rullande materiel införs i Järnvägsverkets register, om den rullande materielen har fått tillstånd för ibruktagande i Finland. I registret antecknas även den rullande materiel som används på statens bannät och som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt rullande materiel som används på privata spåranläggningar.

Järnvägsverket kan på ansökan även registrera rullande materiel för en viss tid. Också sådan rullande materiel som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat kan registreras för en viss tid om den har beviljats tillstånd för ibruktagande i Finland och den endast tillfälligt används på statens bannät.

36 §

Vissa bestämmelser om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem och om godkännande av en driftskompatibilitetskomponent

Ett strukturellt delsystem som har beviljats tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha Trafiksäkerhetsverkets tillstånd för ibruktagande innan det tas i bruk.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan bevilja ett typspecifikt godkännande för en driftskompatibilitetskomponent, om komponenten uppfyller de krav som bestämts eller föreskrivits med stöd av 28 §, och om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland.

37 §

Register över rullande materiel

Trafiksäkerhetsverket för i syfte att främja järnvägssystemets säkerhet och för att kunna identifiera den rullande materielen ett register för övervakning av den rullande materielens trafikvärdighet och trafiksäkerhet. Rullande materiel införs i Trafiksäkerhetsverkets register, om den rullande materielen har fått tillstånd för ibruktagande i Finland. I registret antecknas även den rullande materiel som används på statens bannät och som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt rullande materiel som används på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan även registrera rullande materiel för en viss tid. Också sådan rullande materiel som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat kan registreras för en viss tid om den har beviljats tillstånd för ibruktagande i Finland och den endast tillfälligt används på statens bannät.

38 §

Registrering och avregistrering av rullande materiel

Registrering av rullande materiel söks hos Järnvägsverket. Till ansökan skall bifogas en redogörelse över att de förutsättningar för registrering som anges i 37 § uppfylls och övriga utredningar som behövs för registreringen och om vilka Järnvägsverket utfärdar närmare föreskrifter.

Om rullande materiel byter ägare, innehavare eller leasingtagare eller om det sker förändringar i övriga uppgifter som antecknats i registret eller i förutsättningarna för registrering, skall järnvägsföretaget eller det bolag eller den sammanslutning som ansvarar för den rullande materielen underrätta Järnvägsverket om detta. Järnvägsverket skall underrättas om eventuella förändringar inom 14 dagar från det att företaget, bolaget eller sammanslutningen tagit del av förändringen. Om anmälan inte har gjorts inom den tidsfrist som anges i detta moment kan Järnvägsverket förbjuda användningen av den rullande materielen på statens bannät.

Järnvägsverket skall avföra rullande materiel ur registret, om

- 1) förutsättningarna för registrering inte längre uppfylls,
- 2) den rullande materielen har förstörts, nedskrotats eller annars tagits ur bruk, eller
- 3) besiktningen för den rullande materiel som antecknats i registret inte har varit i kraft på två år och den rullande materielen inte därefter inom den tid som Järnvägsverket bestämmer på nytt har konstaterats vara trafikvärdig.

39 §

Besiktningssystemet för rullande materiel

Rullande materiel som används i nationell trafik på bannätet omfattas av Järnvägsverkets besiktningssystem.

Järnvägsverket ordnar besiktningen eller skaffar besiktningstjänsterna av offentliga eller privata serviceproducenter. Järnvägsverket meddelar dock de förvaltningsbeslut som gäller besiktningen eller har samband med

38 §

Registrering och avregistrering av rullande materiel

Registrering av rullande materiel söks hos Trafiksäkerhetsverket. Till ansökan ska bifogas en redogörelse över att de förutsättningar för registrering som anges i 37 § uppfylls och övriga utredningar som behövs för registreringen och om vilka Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter.

Om rullande materiel byter ägare, innehavare eller leasingtagare eller om det sker förändringar i övriga uppgifter som antecknats i registret eller i förutsättningarna för registrering, ska järnvägsföretaget eller det bolag eller den sammanslutning som ansvarar för den rullande materielen underrätta Trafiksäkerhetsverket om detta. Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om eventuella förändringar inom 14 dagar från det att företaget, bolaget eller sammanslutningen tagit del av förändringen. Om anmälan inte har gjorts inom den tidsfrist som anges i detta moment kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av den rullande materielen på statens bannät.

Trafiksäkerhetsverket ska avföra rullande materiel ur registret, om

- 1) förutsättningarna för registrering inte längre uppfylls,
- 2) den rullande materielen har förstörts, nedskrotats eller annars tagits ur bruk, eller
- 3) besiktningen för den rullande materiel som antecknats i registret inte har varit i kraft på två år och den rullande materielen inte därefter inom den tid som Trafiksäkerhetsverket bestämmer på nytt har konstaterats vara trafikvärdig.

39 §

Besiktningssystemet för rullande materiel

Rullande materiel som används i nationell trafik på bannätet omfattas av Trafiksäkerhetsverkets besiktningssystem.

Trafiksäkerhetsverket ordnar besiktningen eller skaffar besiktningstjänsterna av offentliga eller privata tjänsteproducenter. Förvaltningsbesluten om och i anslutning till besiktningen ska emellertid ges av Trafiksäkerhets-

den.

Järnvägsverket kan meddela närmare föreskrifter om besiktningen av rullande materiel och besiktningssystem.

40 §

Banregister

Banförvaltningscentralen skall för främjande av driftskompatibiliteten föra ett banregister med uppgifterna om delsystemen och deras egenskaper samt övriga uppgifter som förutsätts i den tillämpliga tekniska specifikationen för driftskompatibilitet.

41 §

Att utse anmälda organ och att återkalla beslut att utse ett anmält organ

Järnvägsverket utser på ansökan ett anmält organ för järnvägssystem för konventionella tåg och järnvägssystem för höghastighetståg för en viss tid eller tills vidare. Förutsättningar för att ett organ skall utses är att

- 1) organet är en myndighet eller en finländsk juridisk person,
- 2) organet är tillförlitligt samt operativt, kommersiellt och ekonomiskt oberoende av parterna på marknaden för järnvägssystem,
- 3) organet har en med tanke på verksamhetens omfattning tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang,
- 4) organet förfogar över tillräckligt med yrkeskunnig personal samt de system, anordningar och hjälpmedel som verksamheten förutsätter.

Järnvägsverket kan i sitt beslut om att utse ett anmält organ ta in sådana begränsningar eller villkor för organets verksamhet som säkerställer att organets uppgifter sköts på behörigt sätt.

Järnvägsverket kan helt och hållet eller för viss tid återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ, om organet inte uppfyller fastställda krav eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller med driftskompatibilitetsdirektivet för konventionella tåg eller driftskompatibilitetsdirektivet

verket.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om besiktningen av rullande materiel och besiktningssystem.

40 §

Banregister

Trafikverket ska för främjande av driftskompatibiliteten föra ett banregister med uppgifterna om delsystemen och deras egenskaper samt övriga uppgifter som förutsätts i den tillämpliga tekniska specifikationen för driftskompatibilitet.

41 §

Att utse anmälda organ och att återkalla beslut att utse ett anmält organ

Trafiksäkerhetsverket utser på ansökan ett anmält organ för järnvägssystem för konventionella tåg och järnvägssystem för höghastighetståg för en viss tid eller tills vidare. Förutsättningar för att ett organ ska utses är att

- 1) organet är en myndighet eller en finländsk juridisk person,
- 2) organet är tillförlitligt samt operativt, kommersiellt och ekonomiskt oberoende av parterna på marknaden för järnvägssystem,
- 3) organet har en med tanke på verksamhetens omfattning tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang,
- 4) organet förfogar över tillräckligt med yrkeskunnig personal samt de system, anordningar och hjälpmedel som verksamheten förutsätter.

Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut om att utse ett anmält organ ta in sådana begränsningar eller villkor för organets verksamhet som säkerställer att organets uppgifter sköts på behörigt sätt.

Trafiksäkerhetsverket kan helt och hållet eller för viss tid återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ, om organet inte uppfyller fastställda krav eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG om driftskompatibiliteten hos

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

för höghastighetståg.

järnvägssystemet inom gemenskapen.

42 §

42 §

*Anmälda organs uppgifter och tillsyn**Anmälda organs uppgifter och tillsyn*

Järnvägsverket övervakar de anmälda organens verksamhet. Verket har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få för utförandet av tillsynsuppgifterna nödvändiga uppgifter om ett organs förvaltning och ekonomi, personalens tekniska kompetens och av organet utförda bedömningar samt om bedömningsförfaranden enligt denna lag och om de intyg om överensstämmelse och de provningsintyg som organet har utfärdat. Ett anmält organ skall underrätta Järnvägsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för att vara anmält organ.

Trafiksäkerhetsverket övervakar de anmälda organens verksamhet. *Trafiksäkerhetsverket* har rätt att trots sekretessbestämmelserna få för utförandet av tillsynsuppgifterna nödvändiga uppgifter om ett organs förvaltning och ekonomi, personalens tekniska kompetens och av organet utförda bedömningar samt om bedömningsförfaranden enligt denna lag och om de intyg om överensstämmelse och de provningsintyg som organet har utfärdat. Ett anmält organ ska underrätta *Trafiksäkerhetsverket* om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för att vara anmält organ.

46 §

46 §

*Tillsyn över säkerhet och driftskompatibilitet**Tillsyn över säkerhet och driftskompatibilitet*

Järnvägsverket är den tillsynsmyndighet som avses i denna lag och verket ansvarar för tillsynen över järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet. Verket övervakar säkerheten och driftskompatibiliteten även på privata spåranläggningar.

Järnvägsverket övervakar att järnvägsföretagens och Banförvaltningscentralens säkerhetsstyrningssystem uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som föreskrivs i denna lag och i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Centralen för undersökning av olyckor kan vid undersökningen av en olycka granska ett järnvägsföretags och Banförvaltningscentralens säkerhetsstyrningssystem.

Järnvägsverket har för skötseln av sin tillsynsuppgift rätt att få tillträde till lokaler som innehas av Banförvaltningscentralen, en järnvägsoperatör, innehavaren av en privat spåranläggning, ett företag som utför banhållningsarbete, ett företag som tillhandahåller trafikledningstjänster och ett företag som tillhan-

Trafiksäkerhetsverket är den tillsynsmyndighet som avses i denna lag och verket ansvarar för tillsynen över järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet. Verket övervakar säkerheten och driftskompatibiliteten även på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket övervakar att järnvägsföretagens och *Trafikverkets* säkerhetsstyrningssystem uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som föreskrivs i denna lag och i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Centralen för undersökning av olyckor kan vid undersökningen av en olycka granska ett järnvägsföretags och *Trafikverkets* säkerhetsstyrningssystem.

Trafiksäkerhetsverket har för skötseln av sin tillsynsuppgift rätt att få tillträde till lokaler som innehas av *Trafikverket*, en järnvägsoperatör, innehavaren av en privat spåranläggning, ett företag som utför banhållningsarbete, ett företag som tillhandahåller trafikledningstjänster och ett företag som tillhan-

handhåller besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel, att granska det säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 § och att utan hinder av sekretessbestämmelserna få del av de register, förteckningar och övriga handlingar som är nödvändiga för tillsynen. Järnvägsverket kan vid tillsynen utnyttja sakkunnighjälp, om detta är nödvändigt för tillsynen. Polisen skall vid behov ge handräckning i ärenden som gäller tillsynen enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

De företag och sammanslutningar som avses i 3 mom. skall utan hinder av sekretessbestämmelserna ge Järnvägsverket de upplysningar som det behöver för sin tillsynsuppgift.

47 §

Marknadstillsyn angående delsystem och driftskompatibilitetskomponenter

Järnvägsverket övervakar att kraven på driftskompatibilitet hos järnvägssystemet iakttas. Utan hinder av sekretessbestämmelserna har verket rätt att av anmälda organ, tillverkare av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter, ombud för sådana tillverkare, dem som på marknaden släpper ut, saluför, säljer eller i övrigt överlåter delsystem eller driftskompatibilitetskomponenter samt av dem som tar i bruk eller använder sådana få de uppgifter myndigheten behöver för att kunna utföra sina tillsynsuppgifter.

Om en förklaring eller försäkran enligt 44 § inte är korrekt eller om ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent i övrigt inte motsvarar kraven enligt denna lag eller krav som bestäms och föreskrivs med stöd av den, skall Järnvägsverket kräva att den sammanslutning eller aktör som avses i 1 mom. vidtar åtgärder för att se till att delsystemet eller driftskompatibilitetskomponenten uppfyller kraven. Om bristen på överensstämmelse i ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent äventyrar järnvägssystemets säkerhet eller bristen annars är väsentlig, skall verket vidta åtgärder för att begränsa eller förbjuda användningen av delsystemet eller komponenten eller för att dra bort delsystemet

dahåller besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel, att granska det säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 § och att trots sekretessbestämmelserna få del av de register, förteckningar och övriga handlingar som är nödvändiga för tillsynen. *Trafiksäkerhetsverket* kan vid tillsynen utnyttja sakkunnighjälp, om detta är nödvändigt för tillsynen. Polisen ska vid behov ge handräckning i ärenden som gäller tillsynen enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

De företag och sammanslutningar som avses i 3 mom. ska trots sekretessbestämmelserna ge *Trafiksäkerhetsverket* de upplysningar som det behöver för sin tillsynsuppgift.

47 §

Marknadstillsyn angående delsystem och driftskompatibilitetskomponenter

Trafiksäkerhetsverket övervakar att kraven på driftskompatibilitet hos järnvägssystemet iakttas. Trots sekretessbestämmelserna har verket rätt att av anmälda organ, tillverkare av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter, ombud för sådana tillverkare, dem som på marknaden släpper ut, saluför, säljer eller i övrigt överlåter delsystem eller driftskompatibilitetskomponenter samt av dem som tar i bruk eller använder sådana få de uppgifter myndigheten behöver för att kunna utföra sina tillsynsuppgifter.

Om en förklaring eller försäkran enligt 44 § inte är korrekt eller om ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent i övrigt inte motsvarar kraven enligt denna lag eller krav som bestäms och föreskrivs med stöd av den, ska *Trafiksäkerhetsverket* kräva att den sammanslutning eller aktör som avses i 1 mom. vidtar åtgärder för att se till att delsystemet eller driftskompatibilitetskomponenten uppfyller kraven. Om bristen på överensstämmelse i ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent äventyrar järnvägssystemets säkerhet eller bristen annars är väsentlig, ska verket vidta åtgärder för att begränsa eller förbjuda användningen av delsystemet eller komponenten eller för att dra bort delsystemet

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

met eller komponenten från marknaden. Verket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder som avses i detta moment.

stemet eller komponenten från marknaden. Verket ska underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder som avses i detta moment.

48 §

48 §

*Förhindrande av olyckor eller andra hotande situationer**Förhindrande av olyckor eller andra hotande situationer*

Järnvägsverket har rätt att avbryta en åtgärd eller annan händelse som hotar järnvägstrafiken eller järnvägarna, om det finns välgrundade skäl att anta att järnvägstrafikens eller järnvägarnas säkerhet eller människors liv eller hälsa är hotade. På samma grunder kan Järnvägsverket avbryta en åtgärd eller händelse som orsakar betydande skador på egendom eller i miljön.

Trafiksäkerhetsverket har rätt att avbryta en åtgärd eller annan händelse som hotar järnvägstrafiken eller järnvägarna, om det finns välgrundade skäl att anta att järnvägstrafikens eller järnvägarnas säkerhet eller människors liv eller hälsa är hotade. På samma grunder kan *Trafiksäkerhetsverket* avbryta en åtgärd eller händelse som orsakar betydande skador på egendom eller i miljön.

49 §

49 §

*Beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna**Beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna*

Järnvägsoperatörer, Banförvaltningscentralen och företag som bedriver banhållningsrelaterad trafik skall ha tillräcklig beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna. Järnvägsverket kan meddela närmare föreskrifter om beredskapen för olyckor och olyckstillbud.

Järnvägsoperatörer, *Trafikverket* och företag som bedriver banhållningsrelaterad trafik ska ha tillräcklig beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna. *Trafiksäkerhetsverket* kan meddela närmare föreskrifter om beredskapen för olyckor och olyckstillbud.

Järnvägsverket kan ålägga ett järnvägsföretag och den som sköter trafiksäkerhetsuppgifter inom järnvägstrafiken att delta i räddningsövningar och i järnvägstrafikens räddningstjänst, dock i högst fem dygn om året.

Trafiksäkerhetsverket kan ålägga ett järnvägsföretag och den som sköter trafiksäkerhetsuppgifter inom järnvägstrafiken att delta i räddningsövningar och i järnvägstrafikens räddningstjänst, dock i högst fem dygn om året.

50 §

50 §

*Undersökning av järnvägsolyckor och olyckstillbud**Undersökning av järnvägsolyckor och olyckstillbud*

Järnvägsoperatörer och Banförvaltningscentralen skall utan dröjsmål underrätta centralen för undersökning av olyckor och Järnvägsverket om olyckor och olyckstillbud som de fått kännedom om.

Järnvägsverket kan undersöka andra olyckstillbud och händelser än de som skall

Järnvägsoperatörer och *Trafikverket* ska utan dröjsmål underrätta centralen för undersökning av olyckor och *Trafiksäkerhetsverket* om olyckor och olyckstillbud som de fått kännedom om.

Trafiksäkerhetsverket kan undersöka andra olyckstillbud och händelser än de som ska

undersökas enligt 1 mom., om det är nödvändigt för att främja järnvägssäkerheten.

Närmare bestämmelser om järnvägsoperatörernas och Banförvaltningscentralens anmälningsskyldighet och dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Regleringsorgan

Järnvägsverket skall i egenskap av regleringsorgan, utöver vad som annars med stöd av denna lag föreskrivs om dess uppgifter, övervaka att de i lagen angivna kraven iakttas. Verket skall särskilt säkerställa att den banavgift som avses i 14 § inte är diskriminerande eller annars strider mot denna lag eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den samt att tilldelningen av bankapacitet sköts enligt de i denna lag angivna kraven.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan onödigt dröjsmål har Järnvägsverket rätt att av järnvägsoperatörerna och Banförvaltningscentralen få de upplysningar som det behöver för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

52 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter vid Järnvägsverket

Anser ett järnvägsföretag eller en annan aktör, vars rätt eller fördel saken gäller, att någon handlar i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan företaget eller aktören föra saken till Järnvägsverket för prövning. Järnvägsverket kan också på eget initiativ ta saken till prövning.

Järnvägsverket skall avgöra de ärenden som avses i 1 mom. utan onödigt dröjsmål. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna skall stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

När Järnvägsverket behandlar en meningsskiljaktighet om prissättning av de tjänster som avses i 57 och 58 § skall det järnvägsföretag som tillhandahåller tjänsten och den

undersökas enligt 1 mom., om det är nödvändigt för att främja järnvägssäkerheten.

Närmare bestämmelser om järnvägsoperatörernas och *Trafikverkets* anmälningsskyldighet och dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Regleringsorgan

Traiksäkerhetsverket ska i egenskap av regleringsorgan, utöver vad som annars med stöd av denna lag föreskrivs om dess uppgifter, övervaka att de i lagen angivna kraven iakttas. Verket ska särskilt säkerställa att den banavgift som avses i 14 § inte är diskriminerande eller annars strider mot denna lag eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den samt att tilldelningen av bankapacitet sköts enligt de i denna lag angivna kraven.

Trots sekretessbestämmelserna har *Trafiksäkerhetsverket* rätt att av järnvägsoperatörerna och *Trafikverket* utan onödigt dröjsmål få de upplysningar som det behöver för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

52 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter vid Trafiksäkerhetsverket

Anser ett järnvägsföretag eller en annan aktör, vars rätt eller fördel saken gäller, att någon handlar i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan företaget eller aktören föra saken till *Trafiksäkerhetsverket* för prövning. *Trafiksäkerhetsverket* kan också på eget initiativ ta saken till prövning.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra de ärenden som avses i 1 mom. utan onödigt dröjsmål. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

När *Trafiksäkerhetsverket* behandlar en meningsskiljaktighet om prissättning av de tjänster som avses i 57 och 58 § ska det järnvägsföretag som tillhandahåller tjänsten och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sammanslutning som tillhandahåller utbildningstjänster på begäran av Järnvägsverket framlägga en utredning som visar att det pris tillhandahållaren tar ut för tjänsten är skäligt och rättvist.

Järnvägsverket skall främja samarbetet mellan järnvägsföretag. Verket skall i första hand försöka lösa meningsskiljaktigheter mellan järnvägsföretag genom förlikning. Om förlikning inte uppnås skall verket inom skälig tid efter det att förlikningen avslutats på uppmaning av parterna meddela ett beslut i ärendet.

den sammanslutning som tillhandahåller utbildningstjänster på begäran av *Trafiksäkerhetsverket* framlägga en utredning som visar att det pris tillhandahållaren tar ut för tjänsten är skäligt och rättvist.

Trafiksäkerhetsverket ska främja samarbetet mellan järnvägsföretag. Verket ska i första hand försöka lösa meningsskiljaktigheter mellan järnvägsföretag genom förlikning. Om förlikning inte uppnås ska verket inom skälig tid efter det att förlikningen avslutats på uppmaning av parterna meddela ett beslut i ärendet.

53 §

53 §

*Banhållningsrelaterad trafik**Banhållningsrelaterad trafik*

Banhållningsrelaterad trafik kan ordnas under överinseende av Banförvaltningscentralens trafikledning på så sätt att banhållningstrafiken inte inverkar på rätten för dem som ansöker om bankapacitet att utnyttja beviljad bankapacitet.

Banhållningsrelaterad trafik kan ordnas under överinseende av *Trafikverkets* trafikledning på så sätt att banhållningstrafiken inte inverkar på rätten för dem som ansöker om bankapacitet att utnyttja beviljad bankapacitet.

55 §

55 §

*Trafiktillstånd**Trafiktillstånd*

För banhållningsrelaterad trafik i enlighet med 53 § och för museitrafik i enlighet med 54 § krävs Järnvägsverkets trafiktillstånd.

(upphävs)

Trafiktillstånd beviljas på ansökan för högst fem år i sänder, om

1) sökanden har en sådan ansvarsförsäkring som avses i 11 § eller något annat motsvarande arrangemang,

2) de personer som sköter den sökandes trafik har den kompetens som krävs för dessa uppgifter,

3) den materiel som sökanden använder för trafiken är godkänd och uppfyller de krav som ställts på den,

4) sökanden har ett system för säkerställande av hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet.

56 §

Anslutning av privata spåranslagningar till statens bannät

Järnvägsföretag samt andra privaträttsliga bolag och sammanslutningar samt kommuner och statliga myndigheter kan ansluta sina spår till statens bannät, om Banförvaltningscentralen för anslutningen beviljar ett tillstånd för anslutning av privat spåranslagning. Banförvaltningscentralen och tillståndshavaren skall sinsemellan avtala om ibruktagande och underhåll av anslutningen.

58 §

Skyldighet att tillhandahålla utbildningstjänster

Bolag och andra sammanslutningar som tillhandahåller utbildningstjänster med anknytning till trafiksäkerhet enligt 7 § i lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet eller andra utbildningstjänster inom järnvägstrafiken skall på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt mot ersättning tillhandahålla utbildningstjänster till andra bolag och sammanslutningar som bedriver verksamhet enligt denna lag, om utbildningen behövs för uppfyllande av kraven för erhållande av säkerhetsintyg. Ersättningen skall vara likvärdig och rimlig i förhållande till kostnaderna för utbildningen och en skälig vinst.

59 §

Kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan

Om Banförvaltningscentralen med stöd av 19 § 2 mom. konstaterar att en järnvägslinje är överbelastad, skall den inom sex månader efter konstaterandet av överbelastningen göra upp en kapacitetsanalys. I analysen skall utredas orsakerna till överbelastningen och de åtgärder som Banförvaltningscentralen kan vidta för att eliminera eller minska överbelastningen på den järnvägslinje som är föremål för analysen.

56 §

Anslutning av privata spåranslagningar till statens bannät

Järnvägsföretag samt andra privaträttsliga bolag och sammanslutningar samt kommuner och statliga myndigheter kan ansluta sina spår till statens bannät, om Trafikverket för anslutningen beviljar ett tillstånd för anslutning av privat spåranslagning. Trafikverket och tillståndshavaren ska sinsemellan avtala om ibruktagande och underhåll av anslutningen.

58 §

Skyldighet att tillhandahålla utbildningstjänster

Bolag och andra sammanslutningar som tillhandahåller utbildningstjänster med anknytning till trafiksäkerhet enligt § i lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (/2009) eller andra utbildningstjänster inom järnvägstrafiken ska på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt mot ersättning tillhandahålla utbildningstjänster till andra bolag och sammanslutningar som bedriver verksamhet enligt denna lag, om utbildningen behövs för uppfyllande av kraven för erhållande av säkerhetsintyg. Ersättningen ska vara likvärdig och rimlig i förhållande till kostnaderna för utbildningen och en skälig vinst.

59 §

Kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan

Om Trafikverket med stöd av 19 § 2 mom. konstaterar att en järnvägslinje är överbelastad, ska det inom sex månader efter konstaterandet av överbelastningen göra upp en kapacitetsanalys. I analysen ska utredas orsakerna till överbelastningen och de åtgärder som Trafikverket kan vidta för att eliminera eller minska överbelastningen på den järnvägslinje som är föremål för analysen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om Banförvaltningscentralen har gjort en kapacitetsanalys enligt 1 mom., skall den inom sex månader från det att analysen blivit klar göra upp en kapacitetsförstärkningsplan. I planen skall anges orsakerna till överbelastningen, den sannolika järnvägstrafikutvecklingen, hinder för utveckling av bannätet samt alternativ och kostnader för kapacitetsförstärkning, med beaktande av bedömningar utifrån en kostnadsnyttoanalys av de alternativ som har lagts fram samt förutsättningarna för ändring av avgifter som ansluter sig till banavgiften.

Om *Trafikverket* har gjort en kapacitetsanalys enligt 1 mom., ska det inom sex månader från det att analysen blivit klar göra upp en kapacitetsförstärkningsplan. I planen ska anges orsakerna till överbelastningen, den sannolika järnvägstrafikutvecklingen, hinder för utveckling av bannätet samt alternativ och kostnader för kapacitetsförstärkning, med beaktande av bedömningar utifrån en kostnadsnyttoanalys av de alternativ som har lagts fram samt förutsättningarna för ändring av avgifter som ansluter sig till banavgiften.

60 §

Krav som ställs på trafikledningstjänster och på besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel

Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster samt besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel skall ha en av Järnvägsverket godkänd organisation som garanterar säkerheten och ett system för säkerställande av hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet. Järnvägsverket skall omedelbart underrättas om väsentliga ändringar i systemet. Tjänsterna skall på lika villkor tillhandahållas alla järnvägsföretag. Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster skall i sin verksamhet iaktta kraven på god förvaltning.

60 §

Krav som ställs på trafikledningstjänster och på besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel

Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster samt besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel ska ha en av *Trafiksäkerhetsverket* godkänd organisation som garanterar säkerheten och ett system för säkerställande av hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet. *Trafiksäkerhetsverket* ska omedelbart underrättas om väsentliga ändringar i systemet. Tjänsterna ska på lika villkor tillhandahållas alla järnvägsföretag. Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster ska i sin verksamhet iaktta kraven på god förvaltning.

61 §

Förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden

Järnvägsverket, Banförvaltningscentralen och järnvägsföretagen skall vidta sådana förberedelser att deras verksamhet så störningsfritt som möjligt kan fortsätta också under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) samt vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden. Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen skall förutom att säkerställa sin egen verksamhet se till att bannätet hålls i trafikabelt skick också under olika slag av undantagsförhållanden och vid störningar.

61 §

Förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden

Trafiksäkerhetsverket, *Trafikverket* och järnvägsföretagen ska vidta sådana förberedelser att deras verksamhet så störningsfritt som möjligt kan fortsätta också under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) samt vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden. *Trafiksäkerhetsverket* och *Trafikverket* ska förutom att säkerställa sin egen verksamhet se till att bannätet hålls i trafikabelt skick också under olika slag av undantagsförhållanden och vid störningar.

62 §

Myndigheters rätt att få upplysningar för bestämmande av banavgifter samt för statistik och forskning

Järnvägsoperatörerna skall på begäran lämna Banförvaltningscentralen de uppgifter om sin ekonomi och trafik som Banförvaltningscentralen behöver för att bestämma banavgifter samt för statistik och forskning. Även Järnvägsverket har samma rätt att få upplysningar för statistik och forskning.

64 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen kan förena förelägganden eller förbud som de har meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

65 §

Rättelseyrkande

En part får söka rättelse hos Järnvägsverket, om beslutet gäller

- 1) prioritetsordningen i enskilda fall vid tilldelning av bankapacitet,
- 2) banavgiften,
- 3) tilldelningen av bankapacitet,
- 4) beviljande av brådskande bankapacitet, eller
- 5) ett intyg om överensstämmelse eller ett provningsintyg som utfärdas av ett anmält organ.

Järnvägsverket skall avgöra ett i denna paragraf avsett rättelseyrkande inom två månader från det att den som yrkat på rättelse har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för avgörandet. I ärenden som gäller prioritetsordningen i enskilda fall, tilldelningen av

62 §

Myndigheters rätt att få upplysningar för bestämmande av banavgifter samt för statistik och forskning

Järnvägsoperatörerna ska på begäran lämna Trafikverket de uppgifter om sin ekonomi och trafik som Trafikverket behöver för att bestämma banavgifter samt för statistik och forskning. Även Trafiksäkerhetsverket har samma rätt att få upplysningar för statistik och forskning.

64 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket kan förena förelägganden eller förbud som de har meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

65 §

Rättelseyrkande

En part får söka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket, om beslutet gäller

- 1) prioritetsordningen i enskilda fall vid tilldelning av bankapacitet,
- 2) banavgiften,
- 3) tilldelningen av bankapacitet,
- 4) beviljande av brådskande bankapacitet, eller
- 5) ett intyg om överensstämmelse eller ett provningsintyg som utfärdas av ett anmält organ.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra ett i denna paragraf avsett rättelseyrkande inom två månader från det att den som yrkat på rättelse har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för avgörandet. I ärenden som gäller prioritetsordningen i enskilda fall, tilldel-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

bankkapacitet och beviljande av brådiskande bankkapacitet skall beslut med anledning av ett rättelseyrkande emellertid ges inom tio dagar från det att alla nödvändiga uppgifter har inkommit.

ningen av bankkapacitet och beviljande av brådiskande bankkapacitet ska beslut med anledning av ett rättelseyrkande emellertid ges inom tio dagar från det att alla nödvändiga uppgifter har inkommit.

66 §

66 §

*Ändringssökande**Ändringssökande*

Beslut som Järnvägsverket och Banförvaltningscentralen har fattat med stöd av 64 § får överklagas i enlighet med viteslagen. Beslut som Järnvägsverket har fattat med stöd av 52 § för att avgöra meningsskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster som avses i 57 och 58 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut som Järnvägsverket gett med anledning av rättelseyrkande enligt 65 § eller annars samt Banförvaltningscentralens eller ministeriets beslut får överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Beslut som *Trafiksäkerhetsverket* och Trafikverket har fattat med stöd av 64 § får överklagas i enlighet med viteslagen. Beslut som *Trafiksäkerhetsverket* har fattat med stöd av 52 § för att avgöra meningsskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster som avses i 57 och 58 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut som *Trafiksäkerhetsverket* gett med anledning av rättelseyrkande enligt 65 § eller annars samt *Trafikverkets* eller ministeriets beslut får överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Om ministeriet inte har gett ett beslut på en ansökan om koncession inom den tid som anges i 7 § 3 mom. eller om Järnvägsverket inte inom den tid som anges i 65 § 3 mom. har avgjort ett rättelseyrkande eller inom den tid som anges i 33 § avgjort ett ärende om beviljande eller godkännande av ett säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har getts. Ministeriet och Järnvägsverket skall underrätta besvärsmyndigheten om att beslut har getts. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

Om ministeriet inte har gett ett beslut på en ansökan om koncession inom den tid som anges i 7 § 3 mom. eller om *Trafiksäkerhetsverket* inte inom den tid som anges i 65 § 3 mom. har avgjort ett rättelseyrkande eller inom den tid som anges i 33 § avgjort ett ärende om beviljande eller godkännande av ett säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har getts. Ministeriet och *Trafiksäkerhetsverket* ska underrätta besvärsmyndigheten om att beslut har getts. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

67 §

67 §

*Lagens förhållande till konkurrenslagstiftningen**Lagens förhållande till konkurrenslagstiftningen*

Om ett ärende som Järnvägsverket behandlar gäller ett förfarande som kan bryta mot bestämmelserna om konkurrensbegränsningar i lagen om konkurrensbegränsningar

Om ett ärende som *Trafiksäkerhetsverket* behandlar gäller ett förfarande som kan bryta mot bestämmelserna om konkurrensbegränsningar i lagen om konkurrensbegränsningar

(480/1992), kan Järnvägsverket hänskjuta ärendet till behandling i enlighet med nämnda lag till den del det är fråga om konkurrensbegränsningar.

(480/1992), kan Trafiksäkerhetsverket hänskjuta ärendet till behandling i enlighet med nämnda lag till den del det är fråga om konkurrensbegränsningar.

68 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen

3) bedriver banhållningsrelaterad trafik eller museitrafik utan trafikillstånd enligt 55 §,

68 §

Straffbestämmelser

(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.*

Ett säkerhetsintyg som Järnvägsverket beviljat med stöd av de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande är i kraft under den tid för vilken det har beviljats.

Ett trafikillstånd som Järnvägsverket med stöd av de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande har beviljat en museitrafikoperatör eller ett banhållningsföretag som avses i 31 § 1 mom. är i kraft under den tid för vilken det har beviljats eller högst till dess att ett säkerhetsintyg enligt 31 § har beviljats.